

Zavod za zdravstveno
zavarovanje Slovenije
Miklošičeva cesta 24
1507 Ljubljana

Kazalniki kakovosti zdravstvenih storitev Ortopedija

Poročilo o kazalnikih kakovosti
bolnišničnih obravnav v ortopediji
od 2015 do 2022

- Primarne endoproteze kolka
- Primarne endoproteze kolena

Ljubljana, september 2023

Kazalniki kakovosti zdravstvenih storitev
Poročilo o kazalnikih kakovosti bolnišničnih obravnav v ortopediji od 2015 do 2022

Pripravila: Karmen Janša, Dalibor Gavrič

Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije

Ljubljana, september 2023

Kazalo vsebine

1	OKVIRI IN IZHODIŠČA.....	6
1.1	Uporabljeni pojmi in okrajšave.....	6
1.2	Izvajalci	7
1.3	Opisi podatkov za pripravo in izračun kazalnikov.....	9
2	PREGLED BOLNIŠNIČNIH OBRAVNAV V ORTOPEDIJI	10
2.1	Načrtovani primeri v ortopediji 2015-2022.....	10
3	NAČRTOVANE ENDOPROTEZE KOLKA	11
3.1	ANALIZA BOLNIŠNIČNIH OBRAVNAV Z ENDOPROTEZAMI KOLKA.....	11
3.2	NAČRTOVANE PRIMARNE ENDOPROTEZE KOLKA	14
3.2.1	Vključitveni pogoji in stopnja hospitalizacije.....	14
3.2.2	Demografski podatki	14
3.2.3	KK BOL 1 - ležalna doba	15
3.2.4	KK BOL 2 - zapleti po operativnem posegu	17
3.2.5	KK BOL 3 - ponovni sprejemi v 30 in 90 dneh po odpustu	18
3.2.6	KK BOL 4 – stopnja umrljivosti.....	21
3.2.7	Primerjava izbranih parametrov.....	21
4	NAČRTOVANE ENDOPROTEZE KOLENA	27
4.1	ANALIZA BOLNIŠNIČNIH OBRAVNAV Z ENDOPROTEZO KOLENA	27
4.2	NAČRTOVANE PRIMARNE ENDOPROTEZE KOLENA	30
4.2.1	Vključitveni pogoji in stopnja hospitalizacije.....	30
4.2.2	Demografski podatki	30
4.2.3	KK BOL 1 - ležalna doba	31
4.2.4	KK BOL 2 - zapleti po operativnem posegu	33
4.2.5	KK BOL 3 - ponovni sprejemi v 30 in 90 dneh po odpustu	34
4.2.6	KK BOL 4 – stopnja umrljivosti.....	36
4.2.7	Primerjava izbranih parametrov.....	36
5	POVZETEK	42

Kazalo grafikonov

Grafikon 2.1: Realizacija načrtovanih primerov v ortopediji za Slovenijo v letih od 2018 do 2022.....	10
Grafikon 3.1: Število in deleži bolnišničnih obravnav z različnimi endoprotezami kolka za Slovenijo v letih od 2015 do 2022.....	11
Grafikon 3.2: Deleži glavnih diagnoz bolnišničnih obravnav z različnimi endoprotezami kolka za Slovenijo v obdobju 2015 - 2022.....	11
Grafikon 3.3: Število glavnih diagnoz bolnišničnih obravnav s primarno endoprotezo kolka za Slovenijo za obdobje 2015-2022.....	12

Grafikon 3.4: Število bolnišničnih obravnav z endoprotezami kolka po izvajalcih za obdobje 2015-2022.....	12
Grafikon 3.5: Deleži bolnišničnih obravnav z endoprotezami kolka po izvajalcih v letih od 2015 do 2022.....	12
Grafikon 3.6: Število bolnišničnih obravnav z endoprotezo kolka po izvajalcih v letih 2020, 2021 in 2022	13
Grafikon 3.7: Povprečna starost in odstotek moških ter žensk obravnavanih zaradi načrtovane primarne endoproteze kolka v Sloveniji v letih od 2015 do 2022	14
Grafikon 3.8: Število bolnišničnih obravnav po spolu in starosti pacientov obravnavanih zaradi načrtovane primarne endoproteze kolka v Sloveniji skupaj v letih od 2015 do 2022.....	14
Grafikon 3.9: Starost pacientov obravnavanih zaradi načrtovane primarne endoproteze kolka po izvajalcih za obdobje 2015 – 2022	15
Grafikon 3.10: Ležalna doba v akutni bolnišnični obravnavi in skupna stacionarna ležalna doba ter število bolnišničnih obravnav zaradi načrtovane primarne endoproteze kolka v Sloveniji v letih od 2015 do 2022	15
Grafikon 3.11: Ležalna doba v akutni bolnišnični obravnavi zaradi načrtovane primarne endoproteze kolka glede na starost pacientov v Sloveniji v letih od 2015 do 2022	16
Grafikon 3.12: Ležalna doba v akutni bolnišnični obravnavi in skupna stacionarna ležalna doba zaradi načrtovane primarne endoproteze kolka za Slovenijo ter izvajalce v letu 2022	16
Grafikon 3.13: Stacionarna ležalna doba bolnišničnih obravnav zaradi načrtovane primarne endoproteze kolka po izvajalcih za obdobje 2015 – 2022	16
Grafikon 3.14: Število bolnišničnih obravnav z najpogostejšimi zapleti in delež bolnišničnih obravnav zaradi načrtovane primarne endoproteze kolka z enim ali več zapleti v Sloveniji v letih od 2015 do 2022.....	17
Grafikon 3.15: Deleži bolnišničnih obravnav s primarno endoprotezo kolka z enim ali več zapleti po izvajalcih v letih 2015-2020, 2021 in 2022.....	17
Grafikon 3.16: Deleži bolnišničnih obravnav z načrtovano primarno endoprotezo kolka s specifičnimi zapleti v Sloveniji in po izvajalcih za obdobje 2015 – 2022	18
Grafikon 3.17: Deleži bolnišničnih obravnav z zapleti glede na število bolnišničnih obravnav zaradi načrtovane primarne endoproteze kolka za obdobje 2015 – 2022	18
Grafikon 3.18: Število ponovnih sprejemov v 30 in 90 dneh po odpustu zaradi načrtovane primarne endoproteze kolka po glavnih diagnozah in njihovi skupni deleži za Slovenijo v letih od 2015 do 2022.....	19
Grafikon 3.19: Deleži ponovnih sprejemov v 30 in 90 dneh po odpustu zaradi načrtovane primarne endoproteze kolka po izvajalcih v letih od 2015-2020, 2021 in 2022.....	20
Grafikon 3.20: Deleži ponovnih sprejemov v 30 in 90 dneh po odpustu glede na ležalno dobo v akutni bolnišnični obravnavi zaradi načrtovane primarne endoproteze kolka v letih od 2015 do 2022	20
Grafikon 3.21: Ponovni sprejemi 90 dni po odpustu po glavnih diagnozah v obdobju 2015-2022 in deleži ponovnih sprejemov v 90 dneh po odpustu zaradi načrtovane primarne endoproteze kolka 2015-2020, 2021 in 2022 po izvajalcih.....	20
Grafikon 3.22: Skupna stacionarna ležalna doba, deleži bolnišničnih obravnav z zapleti, specifični zapleti in	21
Grafikon 3.23: Skupna stacionarna ležalna doba, deleži bolnišničnih obravnav z zapleti, specifični zapleti in deleži ponovnih sprejemov v 30 ter 90 dneh po odpustu za primarne endoproteze kolka po izvajalcih za obdobje 2015 – 2022	22
Grafikon 3.24: Povprečno število uteži SPP, diagnoz in zdravlil za kronične bolezni iz ATC skupin v bolnišničnih obravnavah zaradi načrtovane primarne endoproteze kolka po izvajalcih za obdobje 2015 - 2022.....	22
Grafikon 4.1: Število in deleži bolnišničnih obravnav z endoprotezami kolena za Slovenijo v letih od 2015 do 2022.....	27
Grafikon 4.2: Deleži glavnih diagnoz bolnišničnih obravnav s primarnimi endoprotezami kolena za Slovenijo v obdobju 2015 – 2022	27
Grafikon 4.3: Deleži glavnih diagnoz bolnišničnih obravnav z revizijskimi endoprotezami kolena za Slovenijo v obdobju 2015 – 2022	27
Grafikon 4.4: Število bolnišničnih obravnav z endoprotezami kolena po izvajalcih za obdobje 2015-2022	28
Grafikon 4.5: Deleži bolnišničnih obravnav z endoprotezami kolena po izvajalcih v letih od 2015 do 2022.....	28
Grafikon 4.6: Število bolnišničnih obravnav z endoprotezami kolena po izvajalcih v letu 2020, 2021 in 2022.....	28
Grafikon 4.7: Povprečna starost in odstotek moških ter žensk obravnavanih zaradi načrtovane primarne endoproteze kolena v Sloveniji v letih od 2015 do 2022	30
Grafikon 4.8: Število bolnišničnih obravnav po spolu in starosti pacientov obravnavanih zaradi načrtovane primarne endoproteze kolena v Sloveniji skupaj v letih od 2015 do 2022.....	30
Grafikon 4.9: Starost pacientov obravnavanih zaradi načrtovane primarne endoproteze kolena po izvajalcih za obdobje 2015 - 2022.....	31

Grafikon 4.10: Ležalna doba v akutni bolnišnični obravnavi in skupna stacionarna ležalna doba ter število bolnišničnih obravnav zaradi načrtovane primarne endoproteze kolena v Sloveniji v letih od 2015 do 2022	31
Grafikon 4.11: Ležalna doba v akutni bolnišnični obravnavi zaradi načrtovane primarne endoproteze kolena glede na starost pacientov v Sloveniji v letih od 2015 do 2022	32
Grafikon 4.12: Ležalna doba v akutni bolnišnični obravnavi in skupna stacionarna ležalna doba zaradi načrtovane primarne endoproteze kolena za Slovenijo ter izvajalce v letu 2022	32
Grafikon 4.13: Stacionarna ležalna doba bolnišničnih obravnav zaradi načrtovane primarne endoproteze kolena po izvajalcih za obdobje 2015 – 2022	32
Grafikon 4.14: Število bolnišničnih obravnav z najpogostejšimi zapleti in delež bolnišničnih obravnav zaradi načrtovane primarne endoproteze kolena z enim ali več zapleti v Sloveniji v letih od 2015 do 2022	33
Grafikon 4.15: Delež bolnišničnih obravnav z načrtovano primarno endoprotezo kolena z enim ali več zapleti po izvajalcih v letih 2015-2018, 2019, 2020 in 2021	33
Grafikon 4.16: Deleži bolnišničnih obravnav z načrtovano primarno endoprotezo kolena s specifičnimi zapleti v času bolnišnične obravnave in v 90 dneh po odpustu v Sloveniji in po izvajalcih za obdobje 2015 – 2022	33
Grafikon 4.17: Deleži bolnišničnih obravnav z zapleti glede na število bolnišničnih obravnav zaradi načrtovane primarne endoproteze kolena za obdobje 2015 – 2022	34
Grafikon 4.18: Število ponovnih sprejemov v 30 in 90 dneh po odpustu zaradi načrtovane primarne endoproteze kolena po glavnih diagnozah in njihovi skupni deleži za Slovenijo v letih od 2015 do 2022.....	34
Grafikon 4.19: Deleži ponovnih sprejemov v 30 in 90 dneh po odpustu zaradi načrtovane primarne endoproteze kolena po izvajalcih v letih od 2015-2020, 2021 in 2022.....	35
Grafikon 4.20: Deleži ponovnih sprejemov v 30 in 90 dneh po odpustu glede na ležalno dobo v akutni bolnišnični obravnavi zaradi načrtovane primarne endoproteze kolena v letih od 2015 do 2022	35
Grafikon 4.21: Ponovni sprejemi 90 dni po odpustu po glavnih diagnozah v obdobju 2015-2022 in deleži ponovnih sprejemov v 90 dneh po odpustu zaradi načrtovane primarne endoproteze kolena v obdobju 2015-2020, 2021 in 2022 po izvajalcih	36
Grafikon 4.22: Skupna stacionarna ležalna doba, deleži bolnišničnih obravnav z zapleti, specifični zapleti in deleži ponovnih sprejemov v 30 ter 90 dneh po odpustu za načrtovane primarne endoproteze kolena po izvajalcih za obdobje 2015 – 2022	37
Grafikon 4.23: Povprečno število uteži SPP, diagnoz in zdravil za kronične bolezni iz ATC skupin v bolnišničnih obravnavah zaradi načrtovane primarne endoproteze kolena po izvajalcih za obdobje 2015 - 2022.....	37

Kazalo slik

Slika 3.1: Diagram poteka izbora bolnišničnih obravnav za prikaz kazalnikov kakovosti načrtovanih primarnih endoprotez kolka	13
Slika 4.1: Diagram poteka izbora bolnišničnih obravnav za prikaz kazalnikov kakovosti načrtovanih primarnih endoprotez kolena	29

Kazalo tabel

Tabela 1.1: Skrajšani in polni nazivi izvajalcev	8
Tabela 1.2: Opisi podatkov za pripravo in izračun kazalnikov	9
Tabela 3.1: Združeni demografski podatki in kazalniki kakovosti za načrtovane primarne endoproteze kolka za Slovenijo in izvajalce v obdobju od 2015 do 2022	23
Tabela 4.1: Demografski podatki in kazalniki kakovosti za načrtovane primarne endoproteze kolena za Slovenijo in izvajalce v obdobju od 2015 do 2022.....	38

1 OKVIRI IN IZHODIŠČA

Na Zavodu za zdravstveno zavarovanje (v nadaljevanju ZZS) smo pripravili poročilo o kazalnikih kakovosti za primarne endoproteze kolka in kolena 2015-2022.

V dokumentu so prikazani kazalniki kakovosti zdravstvenih storitev za načrtovane primarne popolne endoproteze kolka ali kolena, ki niso posledica poškodbe. Vsi podatki, potrebni za izračun kazalnikov kakovosti, so pridobljeni izključno iz podatkov, ki jih izvajalci zdravstvenih storitev beležijo in posredujejo ZZS za obračun. Kakovost podatkov v kazalnikih je torej sorazmerna kakovosti poslanih podatkov.

Za izbrane bolnišnične obravnave so v nadaljevanju predstavljeni demografski podatki in naslednji kazalniki kakovosti:

- KK BOL 1 - Ležalna doba
- KK BOL 2 - Zapleti po operativnem posegu
- KK BOL 3 - Ponovni sprejemi v 30 dneh po odpustu
- KK BOL 4 - Stopnja umrljivosti

Ležalna doba je prikazana z dvema podatkom, kot ležalna doba v akutni bolnišnični obravnavi (v nadaljevanju ABO) in skupna stacionarna ležalna doba, pri kateri so upoštevane neposredne premestitve na negovalni oddelek, v negovalno bolnišnico, stacionarno rehabilitacijo ali v drugo bolnišnico.

Zapleti po operativnem posegu so prikazani kot zapleti, ki so nastali v času bolnišnične obravnave in kot specifični zapleti, ki so nastali v času bolnišnične obravnave in v 30 dneh po odpustu iz bolnišnične obravnave. Zapleti v bolnišnični obravnavi so predstavljeni na podlagi spremljajočih diagnoz, ki so vnesene za obračun ABO po sistemu skupin primerljivih primerov (v nadaljevanju SPP) in pomenijo dogajanje v času bolnišnične obravnave. Zapleti so razdeljeni v več skupin: pljučna embolija in venska tromboza, akutni srčno-žilni dogodki, akutne infekcije in zapleti povezani z operativnim posegom. Število bolnišničnih obravnav, v katerih so pacienti potrebovali transfuzijo krvi ali krvnih nadomestkov, je spremljajoči podatek in ni del izračunanega deleža bolnišničnih obravnav z zapleti.

Podatki in kazalniki kakovosti so prikazani za obdobje od leta 2015 do leta 2021. Iz statistike smo izločili izvajalce, ki opravijo manj kot 30 posegov na leto. Podatki in kazalniki so v istem grafikonu prikazani za vse izvajalce, s črtkanimi črtami pa so ločeni zasebni izvajalci s koncesijo, specialne in splošne bolnišnice ter univerzitetna klinična centra.

1.1 Uporabljeni pojmi in okrajšave

Akutna bolnišnična obravnava (ABO) je skupek aktivnosti (opazovanje, diagnostika, zdravljenje), ki se nanašajo na celotno akutno zdravstveno oskrbo pacienta v bolnišnici. Začne se s sprejemom pacienta v prvo od zdravstvenih služb bolnišnice, ki izvajajo akutni tip obravnave, konča pa se na primer z odpustom iz bolnišnice v domače okolje, s premestitvijo v neakutno bolnišnično obravnavo v isti ali drugi bolnišnici, s premestitvijo v drugo bolnišnico ali s smrtjo osebe.

ATC skupine zdravil - anatomsko-terapevtsko-kemična klasifikacija zdravil je mednarodni, univerzalni klasifikacijski sistem za zdravila (Struktura klasifikacijskega sistema ATC – JAZMP).

Bolnišnična obravnava (BO) je skupen izraz za vse stacionarne obravnave v bolnišnični zdravstveni dejavnosti od sprejema do odpusta in pomeni skupek aktivnosti, na primer opazovanje, diagnostika, operativno in drugo zdravljenje ter rehabilitacija. Sestavljena je lahko iz epizod akutne ali neakutne bolnišnične obravnave.

Celotna vrednost je vrednost, ki vključuje delež obveznega in delež dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja.

Dodatne diagnoze bolnišnične obravnave se navedejo poleg glavne diagnoze. Z njimi opredelimo druga stanja, ki obstajajo istočasno z glavnim stanjem ali se pojavijo v času bolnišnične obravnave in vplivajo na potek bolnišnične obravnave pacienta, ki zaradi tega potrebuje dodatno zdravljenje, dodatne preiskave, zahtevnejšo

nego ali spremljanje (monitoring). Med dodatne diagnoze sodijo: spremljajoče diagnoze, diagnoze zapletov in diagnoze zunanjih vzrokov. Stanj, ki so povezana s kakšno predhodno bolnišnično obravnavo in ne vplivajo na sedanjo, ne zapišemo. Možne so vse šifre po MKB-10-AM verzija 6, razen šifre glavne diagnoze.

Glavna diagnoza bolnišnične obravnave je diagnoza vodilne bolezni ali stanja, ki je bila glavni vzrok za bolnišnično obravnavo. Je glavno stanje, diagnosticirano ob koncu bolnišnične obravnave, zaradi katerega je pacient potreboval zdravljenje ali preiskavo. Šifre se izbirajo po MKB-10-AM verzija 6.

Izvajalec je javni zdravstveni zavod ali druga pravna ali fizična oseba v Republiki Sloveniji, ki ima z ZZS sklenjeno pogodbo za izvajanje določenih zdravstvenih storitev.

KTDP - klasifikacija terapevtskih in diagnostičnih postopkov

Razlaga kvartilnih grafikonov: x - povprečje, črta v kvadratu - mediana, stranici kvadrata - 1. in 3. kvartil, kraki - 1. ali 3. kvartil +/- 1,5 kvartilnega razmika (3. kvartil - 1. kvartil)

Ležalna doba v ABO pomeni število dni, ki jih pacient preživi v bolnišnici zaradi operativnega posega, zdravljenja, diagnostike ali opazovanja. Začne se s sprejemom pacienta v prvo od zdravstvenih služb bolnišnice, ki izvajajo akutni tip obravnave, zaključi pa se na primer z odpustom iz bolnišnice v domače okolje, s premestitvijo v neakutno bolnišnično obravnavo v isti ali drugi bolnišnici, na rehabilitacijo, s premestitvijo v drugo bolnišnico ali s smrtjo osebe.

MKB – mednarodna klasifikacija bolezni

Neakutna bolnišnična obravnava (NBO) predstavlja obliko bolnišničnega zdravljenja, ki pogosto sledi končani akutni bolnišnični obravnavi. NBO se začne s sprejemom osebe v prvo od zdravstvenih služb bolnišnice, ki izvajajo neakutni tip obravnave. Konča se z odpustom iz bolnišnice, s premestitvijo osebe v zdravstveno službo iste bolnišnice, ki izvaja akutni tip bolnišnične obravnave, ali s smrtjo osebe. V NBO se lahko sprejmejo pacienti, pri katerih je zaključeno zdravljenje, končana diagnostika in uvedena ustrezna terapija, zaradi katere so bili sprejeti v akutno bolnišnično obravnavo. V NBO se uvrščajo zdravstvene storitve: zdravstvena nega, paliativna oskrba, podaljšano bolnišnično zdravljenje.

Odpust je postopek, s katerim se zaključi bolnišnična obravnava sprejetega pacienta.

Osnovna bolnišnična obravnava pomeni bolnišnično obravnavo za določeno klinično stanje, ki je bilo izbrano za prikaz kazalnikov kakovosti, in je opredeljeno z glavno diagnozo, dodatnimi diagnozami in postopki.

Pacient je oseba, ki uporablja zdravstvene storitve.

Ponovni sprejem pomeni, da je pacient, ki je bil v akutni bolnišnični obravnavi zaradi določenega kliničnega stanja (osnovna bolnišnična obravnava), po odpustu iz nje ponovno nenačrtovano sprejet v isto ali drugo bolnišnico.

SD je okrajšava za standardni odklon.

Skupna stacionarna ležalna doba pomeni seštevek dni v ABO in število dni stacionarne obravnave po neposredni premestitvi iz ABO na negovalni oddelek, v negovalno bolnišnico, v drugo bolnišnico ali nadaljevalno zdraviliško zdravljenje.

Sprejem je postopek, s katerim izvajalec začne bolnišnično obravnavo pacienta.

SPP – skupina primerljivih primerov

ZZS – Zavod za zdravstveno zavarovanje

1.2 Izvajalci

Izvajalci, ki opravljajo endoproteze kolka in kolena, so prikazani v tabeli 1.

Tabela 1.1: Skrajšani in polni nazivi izvajalcev

Okrajšava	Polni naziv izvajalca
KS ROŽ	Kirurški sanatorij Rožna dolina, d.o.o.
OB VAL	Ortopedska bolnišnica Valdoltra Ospedale ortopedico Valdoltra
SB BRE	Splošna bolnišnica Brežice
SB CE	Splošna bolnišnica Celje
SB NG	Splošna bolnišnica dr. Franca Derganca Nova Gorica
SB PTU	Splošna bolnišnica dr. Jožeta Potrča Ptuj
SB JES	Splošna bolnišnica Jesenice
SB MS	Splošna bolnišnica Murska Sobota
SB NM	Splošna bolnišnica Novo Mesto
SB SG	Splošna bolnišnica Slovenj Gradec
UKC LJ	Univerzitetni klinični center Ljubljana
UKC MB	Univerzitetni klinični center Maribor

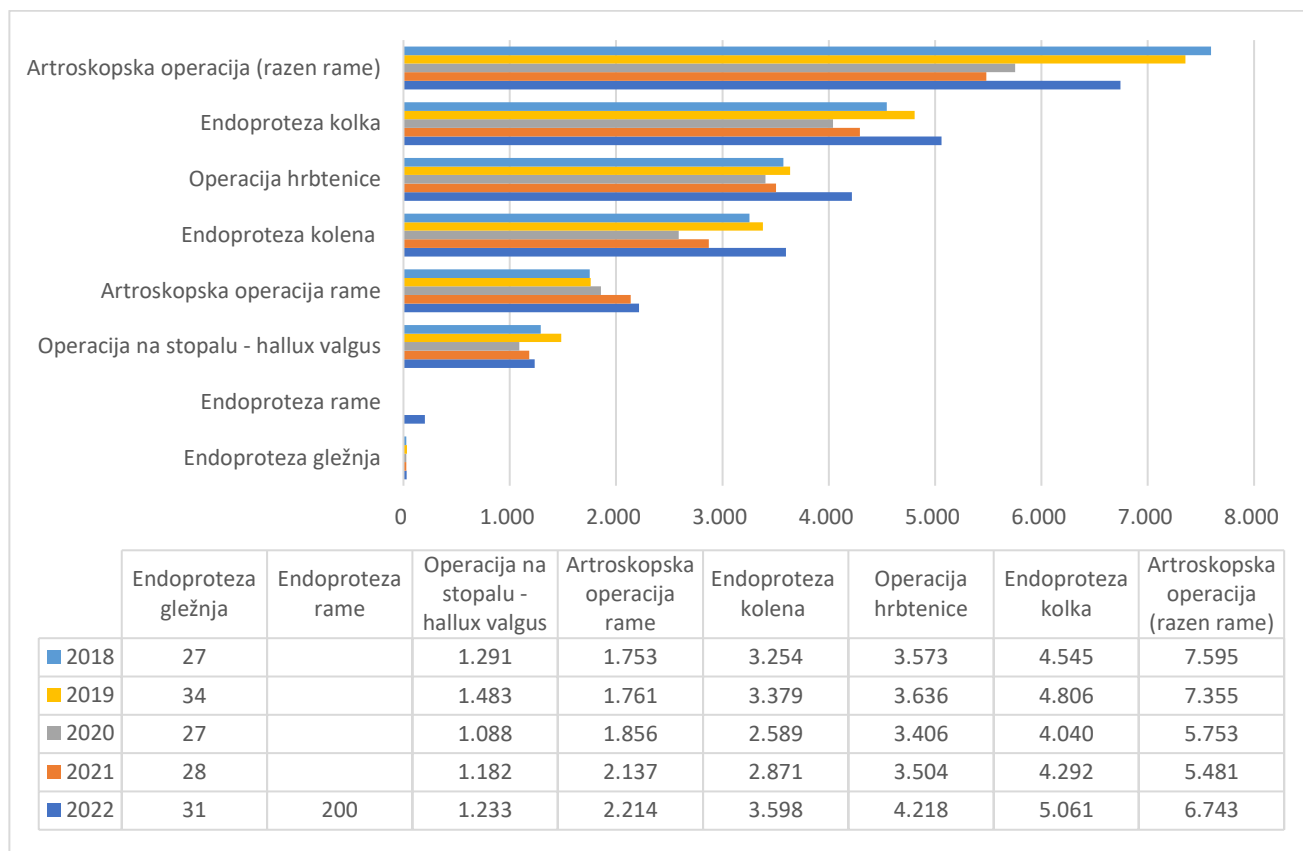
1.3 Opisi podatkov za pripravo in izračun kazalnikov

Tabela 1.2: Opisi podatkov za pripravo in izračun kazalnikov

		Operativni poseg	Pogoji za vključitev: Glavna diagnoza in posegi
Osnovna bolnišnična obravnava	Splošni podatki, ležalna doba	BO - bolnišnične obravnave	Število vseh bolnišničnih obravnav (BO) z zgoraj navedenimi pogoji za vključitev
		Povprečna starost pacientov	Prikazana kot povprečje (average, mediana)
		Odstotek moških	št. moških x 100/ št. vseh BO
		Ležalna doba v akutni bolnišnični obravnavi	Povprečno število dni v ABO (v sklopu BO z zgoraj navedenimi pogoji)
		Skupna stacionarna ležalna doba	Povprečno število dni neprekinjene BO (ABO+NBO+PREM+NZZ) ABO - akutna bolnišnična obravnava; NBO - neakutna bolnišnična obravnava; PREM - premestitev v drugo bolnišnico; NZZ - nadaljevalno zdravljenje
	SPP	Povprečno število uteži SPP v osnovni BO	Najpogostejši SPP
	Drugi podatki	Povprečno število diagnoz v osnovni BO	Število vseh diagnoz/ št. vseh BO
		Povprečno število zdravil iz ATC skupin, ki opredeljujejo kronične bolezni	Zdravila iz skupin ATC: A10, B, C, H, L, R03 (zdravila se štejejo na tretjem nivoju skupin ali podskupin zdravil)
	Zapleti med bolnišnično obravnavo	1. Transfuzija krvi in krvnih nadomestkov	Posegi: 1370601, 1370602, 1370603, 9206000, 9206100, 9206200, 9206300, 9206400
		2. Pljučna embolija, GVT	Diagnoze: I26, I80, I81, I82
3. Srčno-žilni zapleti		Diagnoze: I20.0, I21-24, I30, I31.2, I46-47, I60-I63, I74, I77, J81, K55	
4. Zapleti zaradi infekcij		Diagnoze: A00-A09, A39-41, A48-49, J00-J22, J85-86, L02-08, M00, M13, M86, N10, N12, N30, N39.0;	
5. Zapleti po posegih		Diagnoze: T80–T88, M25, M96;	
BO z enim ali več zapleti		Seštevek 2+3+4+5.	
Delež BO z enim ali več zapleti		$((\text{seštevek števila BO z enim ali več zapleti})/\text{število vseh BO}) \times 100$.	
Osnovna bolnišnična obravnava in 90 dni po odpustu	Specifični zapleti	T81.0 Krvavitev in hematoma	Najznačilnejši zapleti: Podatki se spremljajo skupaj za čas hospitalizacije (med spremljajočimi diagnozami) in med ponovnimi sprejemi v 90 dneh (med glavnimi in spremljajočimi diagnozami) Po letih in za po časovnih obdobjih skupaj
		T81.4 Infekcija po posegu	
		T84.0-T84.4 Mehanični zapleti proteze	
		T84.5-T84.7 Infekcija proteze	
		T84.8-T84.9 Drugi zapleti zaradi proteze	
		M25 Druge motnje sklepa, ki niso drugje	
		M96 Mišičnoskeletne motnje po posegih	
	Delež specifičnih zapletov	$((\text{seštevek števila specifičnih zapletov})/\text{število vseh BO}) \times 100$.	
	Stopnja umrljivosti	$((\text{število umrlih med BO in do vključno 90 dne po odpustu})/\text{število vseh osnovnih BO}) \times 1000$	
Ponovni sprejem	Ponovni sprejemi v 90 dneh po odpustu		Vsi ponovni sprejemi v 30 in 90 dneh po odpustu iz osnovne BO z glavno diagnozo iz naslednjih poglavij diagnoz po MKB-10: A, B -Infekcijske in parazitske bolezni; D - Bolezni krvi in krvotvornih organov; E - Endokrine, prehranske in presnovne bolezni; F - Duševne in vedenjske motnje; G - Bolezni živčevja; I - Bolezni obtočil; J - Bolezni dihal; K - Bolezni prebavil; L - Bolezni kože in podkožja; M - Bolezni mišičnoskeletnega sistema in vez. tkiva; N - Bolezni sečil in spolovil; R - Simptomi, znaki, nenormalni izvidi; S - Poškodbe, zastrupitve, posledice zunan. vzrokov; Z - Zunanji vzroki obolenosti in umrljivosti; T - Dejavniki, ki vplivajo na zdravstveno stanje in na stik z zdravstveno službo;
		Delež ponovnih sprejemov po odpustu	$((\text{število ponovnih sprejemov}-\text{število umrlih med BO})/\text{število vseh osnovnih BO}) \times 100$
		Glavne diagnoze ponovnih sprejemov v 30 in 90 dneh po odpustu	Glavna diagnoza iz poglavij diagnoz po MKB-10: A, B...T, Z. V istem vrstnem redu zapišemo število glavnih diagnoz pri vsakem izvajalcu.

2 PREGLED BOLNIŠNIČNIH OBRAVNAV V ORTOPEDIJI

2.1 Načrtovani primeri v ortopediji 2015-2022

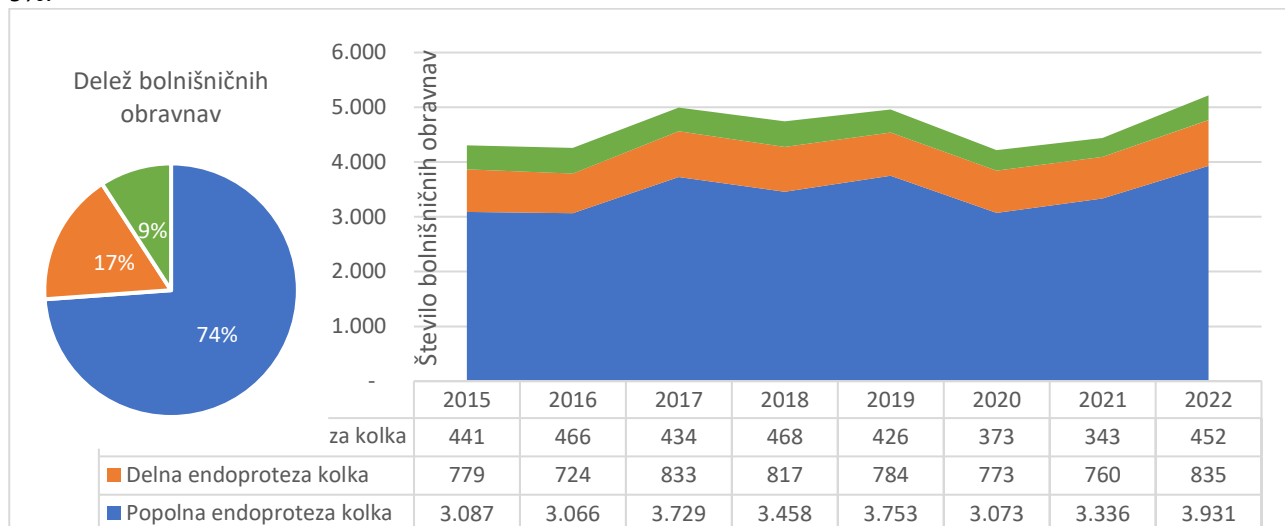

Grafikon 2.1: Realizacija načrtovanih primerov v ortopediji za Slovenijo v letih od 2018 do 2022

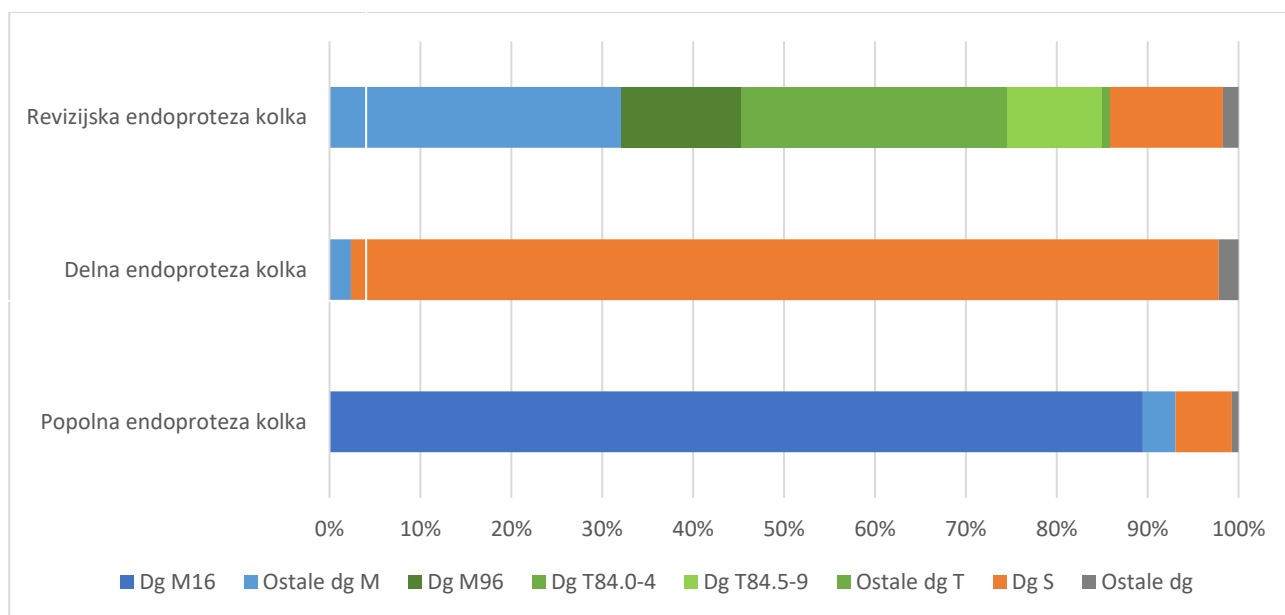
3 NAČRTOVANE ENDOPROTEZE KOLKA

3.1 ANALIZA BOLNIŠNIČNIH OBRAVNAV Z ENDOPROTEZAMI KOLKA

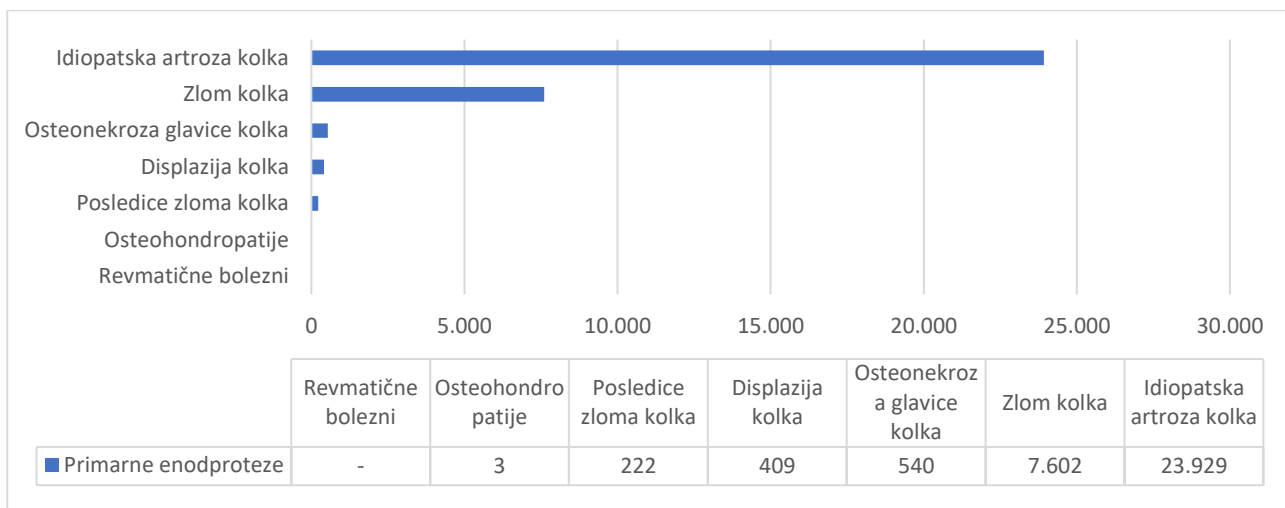
V prvem delu so grafično predstavljeni podatki o bolnišničnih obravnavah z različnimi endoprotezami kolka. V največjem deležu s 74% so bile opravljene popolne endoproteze kolka, sledijo delne s 17% in revizijske z 9%.

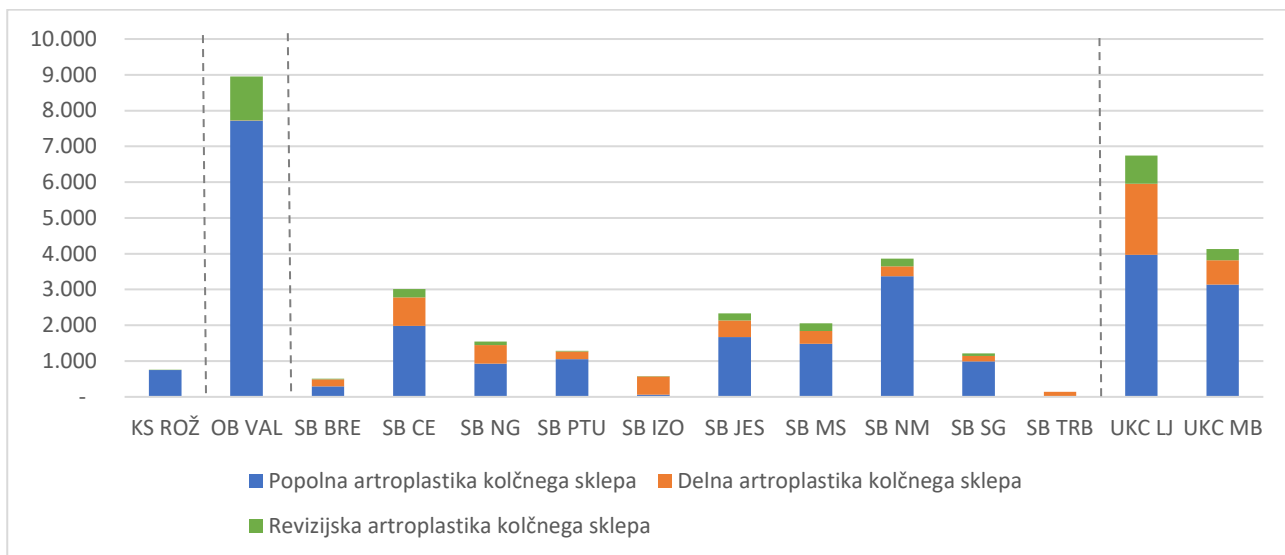
Grafikon 3.1: Število in deleži bolnišničnih obravnav z različnimi endoprotezami kolka za Slovenijo v letih od 2015 do 2022

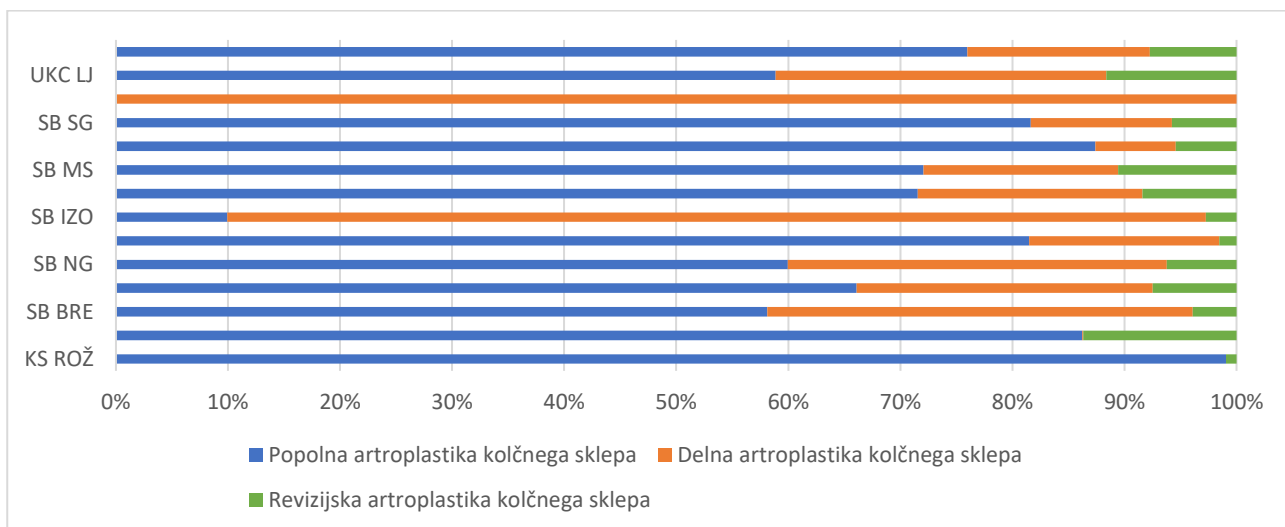
Grafikon 3.2: Deleži glavnih diagnoz bolnišničnih obravnav z različnimi endoprotezami kolka za Slovenijo v obdobju 2015 - 2022

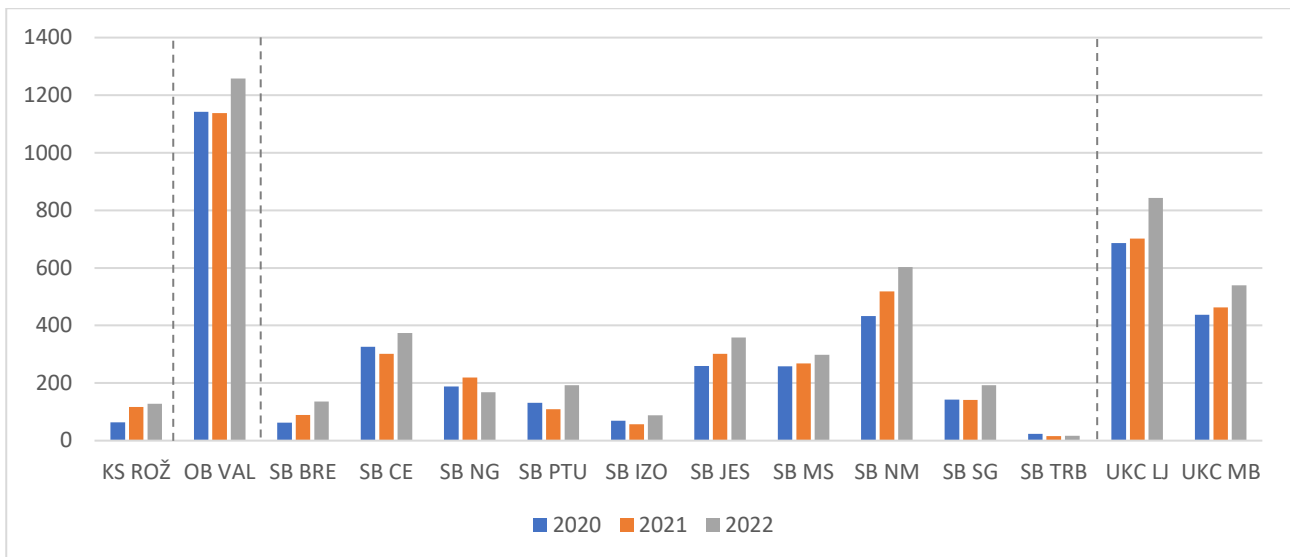
Grafikon 3.3: Število glavnih diagnoz bolnišničnih obravnav s primarno endoprotezo kolka za Slovenijo za obdobje 2015-2022

Grafikon 3.4: Število bolnišničnih obravnav z endoprotezami kolka po izvajalcih za obdobje 2015-2022

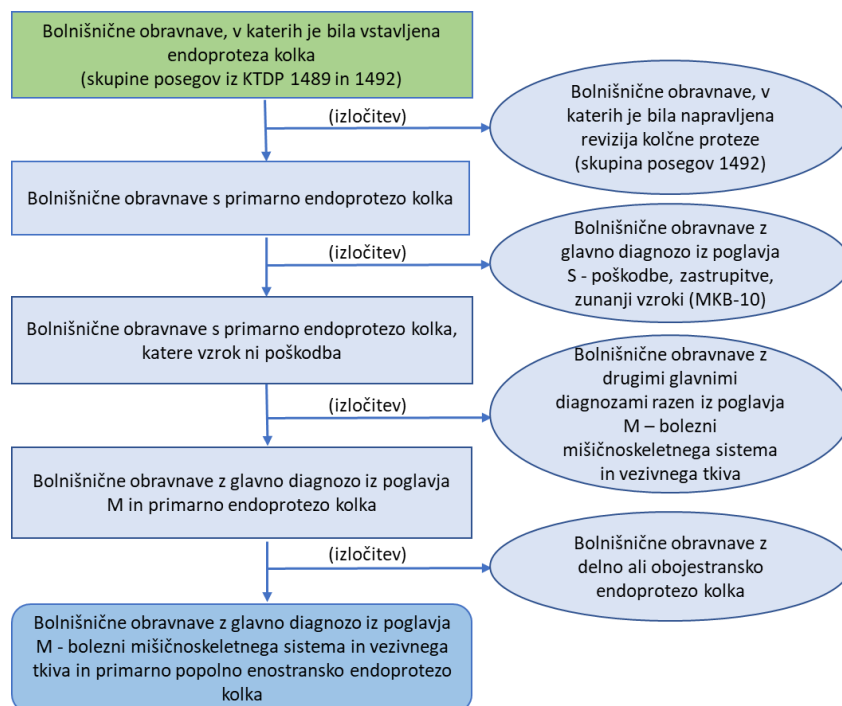

Grafikon 3.5: Deleži bolnišničnih obravnav z endoprotezami kolka po izvajalcih v letih od 2015 do 2022

Grafikon 3.6: Število bolnišničnih obravnav z endoprotezo kolka po izvajalcih v letih 2020, 2021 in 2022

Po pregledu podatkov po izvajalcih smo se odločili, da podrobneje prikažemo kazalnike kakovosti bolnišničnih obravnav za načrtovane primarne endoproteze kolka, ki jih opredeljujeta glavna diagnoza bolnišničnih obravnav iz poglavja M – bolezni mišično-skeletnega in vezivnega tkiva po klasifikaciji MKB-10 in poseg 49318-00 Popolna enostranska artroplastika kolčnega sklepa po klasifikaciji terapevtskih in diagnostičnih postopkov KTDP. Le te predstavljajo največji delež med vsemi endoprotezami kolkov in jih opravljajo vsi izvajalci, ki imajo z ZZS sklenjeno pogodbo za izvajanje tovrstnih operativnih posegov. Izbor področja je podrobneje prikazan v diagramu poteka na sliki 1.

Slika 3.1: Diagram poteka izbora bolnišničnih obravnav za prikaz kazalnikov kakovosti načrtovanih primarnih endoprotez kolka

3.2 NAČRTOVANE PRIMARNE ENDOPROTEZE KOLKA

3.2.1 Vključitveni pogoji in stopnja hospitalizacije

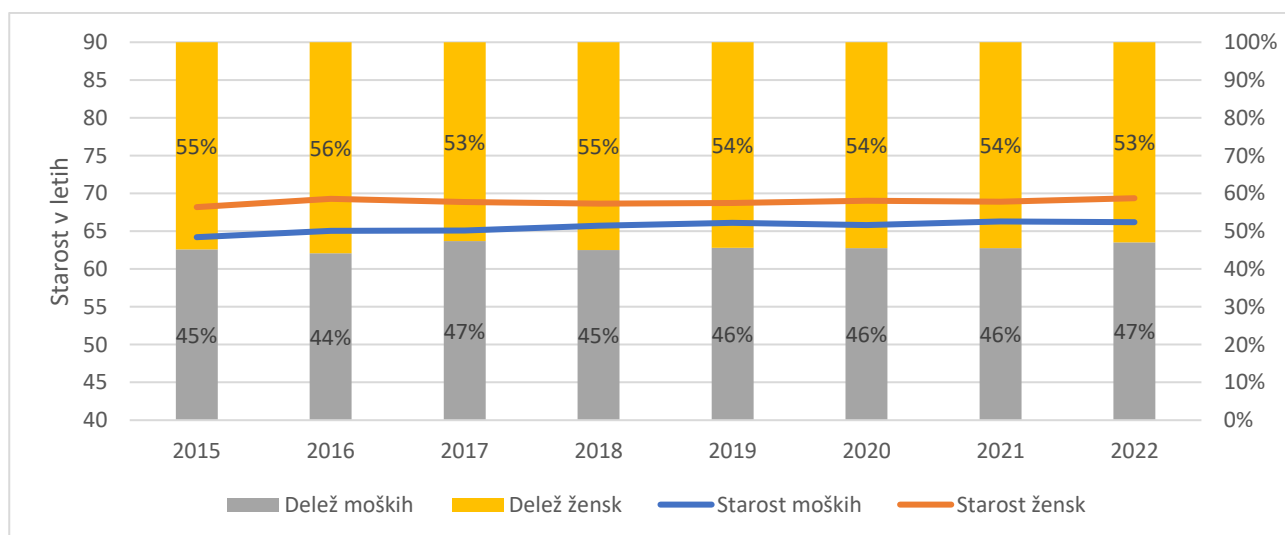
Vključitveni pogoji za izbor skupine bolnišničnih obravnav zaradi načrtovane endoproteze kolka so:

- Glavna diagnoza iz MKB-10: poglavje M - Bolezni mišičnoskeletnega sistema in vezivnega tkiva
- Posegi iz KTDP-10: skupina 1489 Artroplastika kolčnega sklepa: 49318-00 Popolna enostranska artroplastika kolčnega sklepa (prvi ali dodatni)
- Pogoji za ostale parametre so prikazani tabeli 2

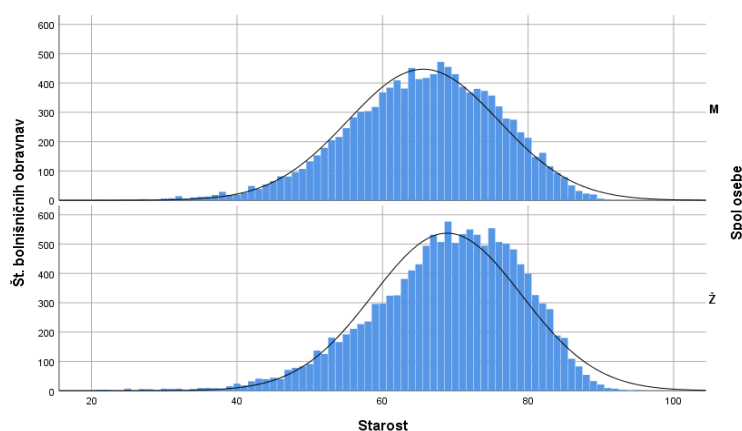
Stopnja hospitalizacije se je v letu 2022 glede na leto 2015 povečala za 20,0% (iz 1,42 na 1,70 hospitalizacij na 1.000 prebivalcev), glede na leto 2021 pa za 17,0% (iz 1,45 na 1,70). Če pa primerjamo leto 2022 z letom 2019, pa se je stopnja hospitalizacije neznatno povečala (iz 1,69 na 1,70 hospitalizacij na 1.000 prebivalcev).

3.2.2 Demografski podatki

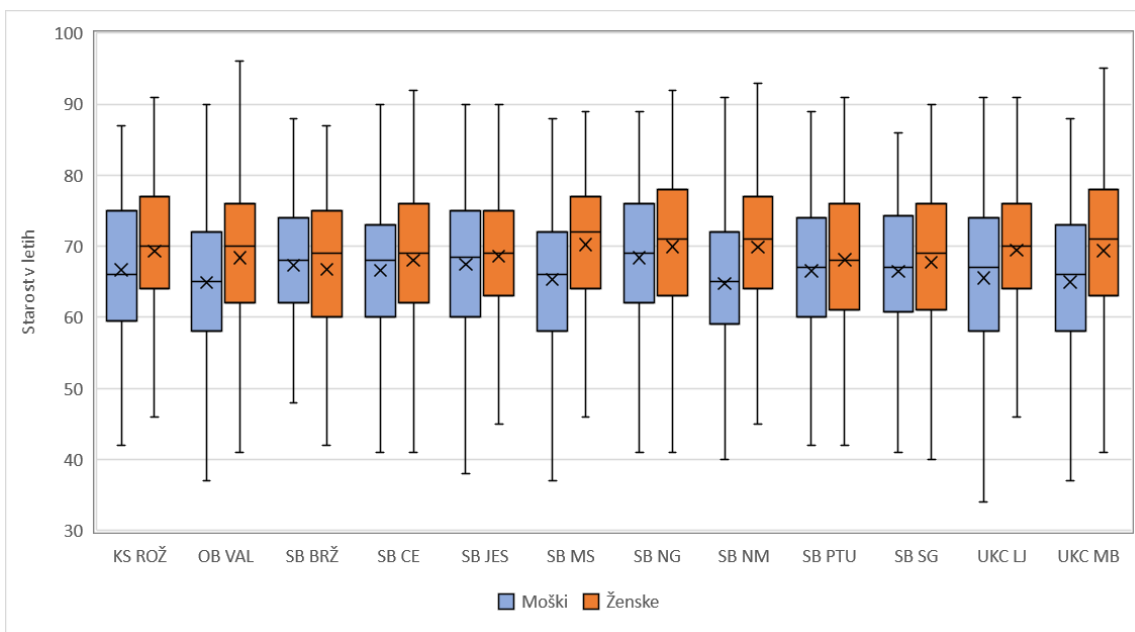
Povprečna starost pacientov, obravnavanih zaradi načrtovanih primarnih endoprotez kolka, se je od leta 2015 do leta 2022 dvignila iz 66,4 (SD=10,7) na 67,9 (SD=10,4) let, pri ženskah je bila nekoliko višja kot pri moških. Operiranih je bilo več žensk kot moških (grafikoni 7, 8 in 9).

Grafikon 3.7: Povprečna starost in odstotek moških ter žensk obravnavanih zaradi načrtovane primarne endoproteze kolka v Sloveniji v letih od 2015 do 2022

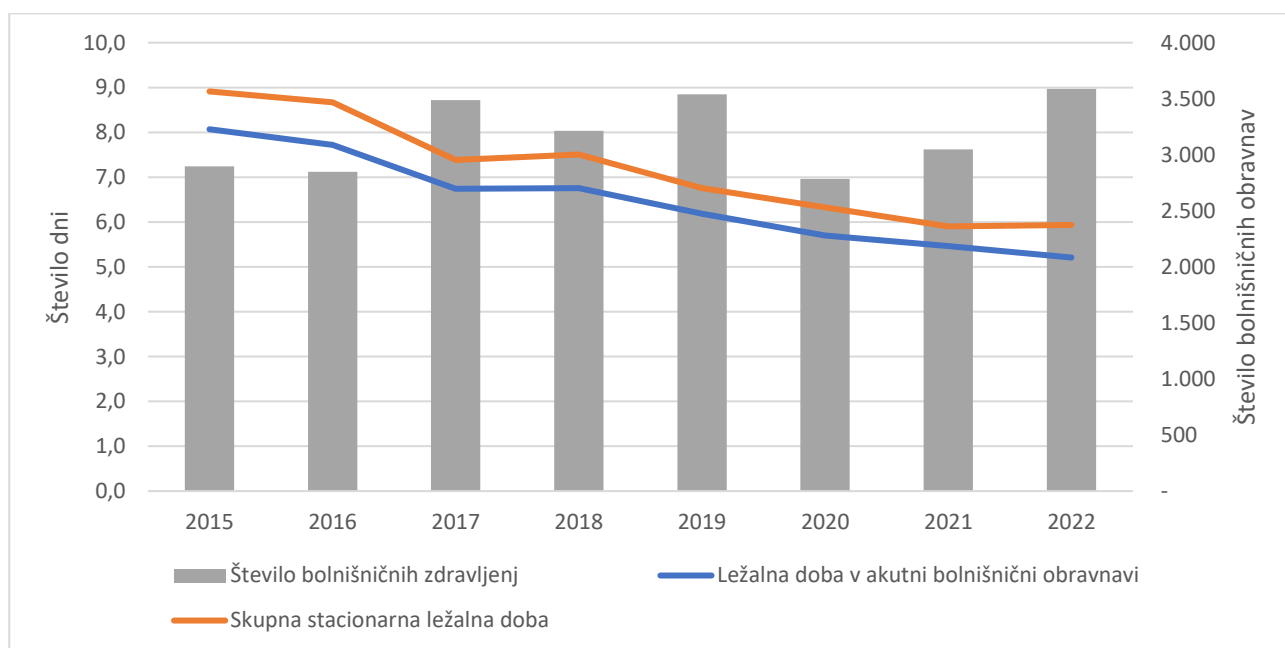
Grafikon 3.8: Število bolnišničnih obravnav po spolu in starosti pacientov obravnavanih zaradi načrtovane primarne endoproteze kolka v Sloveniji skupaj v letih od 2015 do 2022

Grafikon 3.9: Starost pacientov obravnavanih zaradi načrtovane primarne endoproteze kolka po izvajalcih za obdobje 2015 – 2022

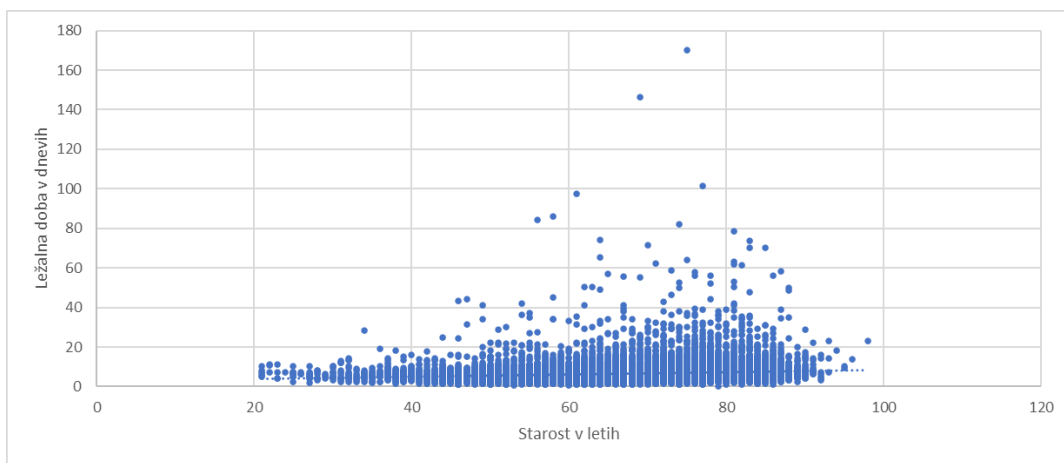
3.2.3 KK BOL 1 - ležalna doba

Obe prikazani ležalni dobi sta se od leta 2015 do 2022 skrajšali, ležalna doba v ABO iz 8,1 na 5,2 dni in skupna stacionarna ležalna doba iz 8,9 na 5,9 dni.

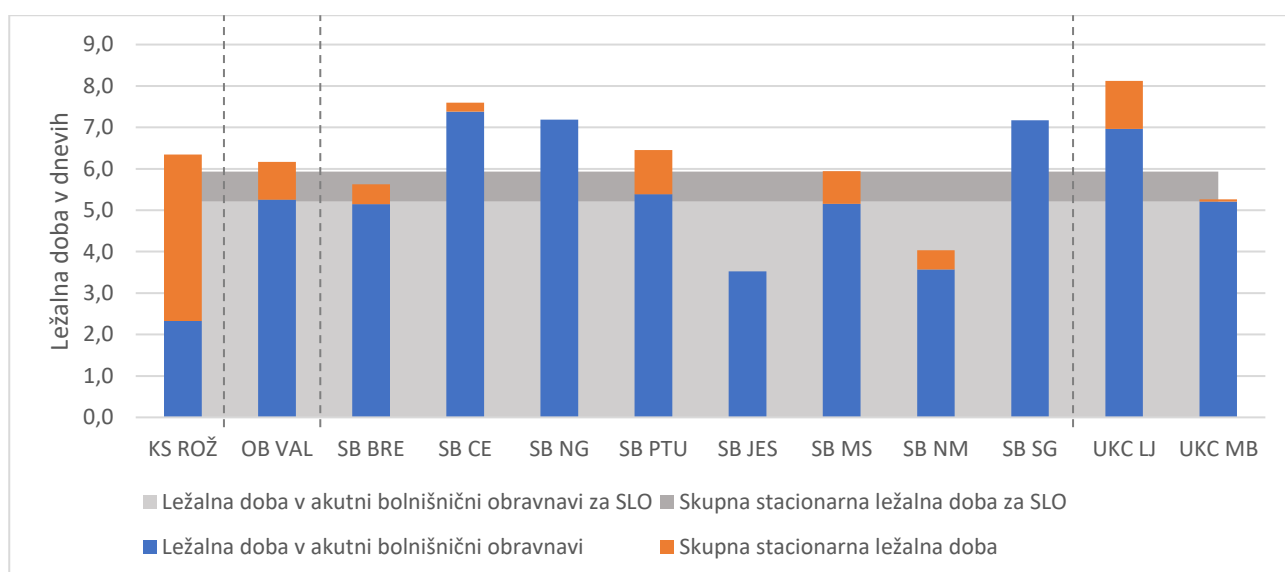

Grafikon 3.10: Ležalna doba v akutni bolnišnični obravnavi in skupna stacionarna ležalna doba ter število bolnišničnih obravnav zaradi načrtovane primarne endoproteze kolka v Sloveniji v letih od 2015 do 2022

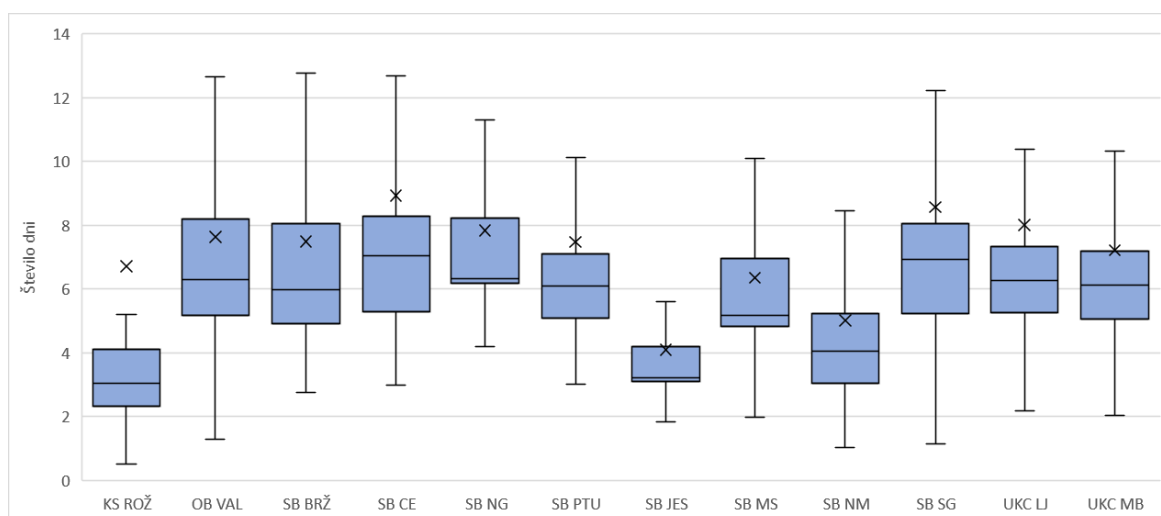
Ležalna doba v ABO pri pacientih obravnavanih zaradi načrtovane primarne endoproteze kolka se, kot je razvidno iz grafikona 3.11, s starostjo ne spreminja (Pearsonov korelacijski koeficient $r = 0,14$).

Grafikon 3.11: Ležalna doba v akutni bolnišnični obravnavi zaradi načrtovane primarne endoproteze kolka glede na starost pacientov v Sloveniji v letih od 2015 do 2022

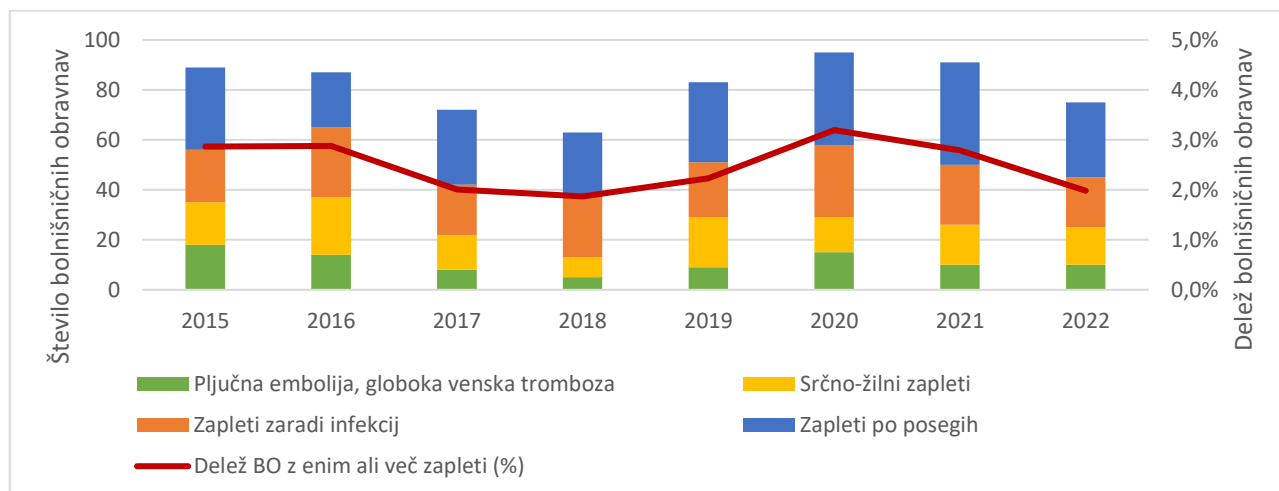
Grafikon 3.12: Ležalna doba v akutni bolnišnični obravnavi in skupna stacionarna ležalna doba zaradi načrtovane primarne endoproteze kolka za Slovenijo ter izvajalce v letu 2022

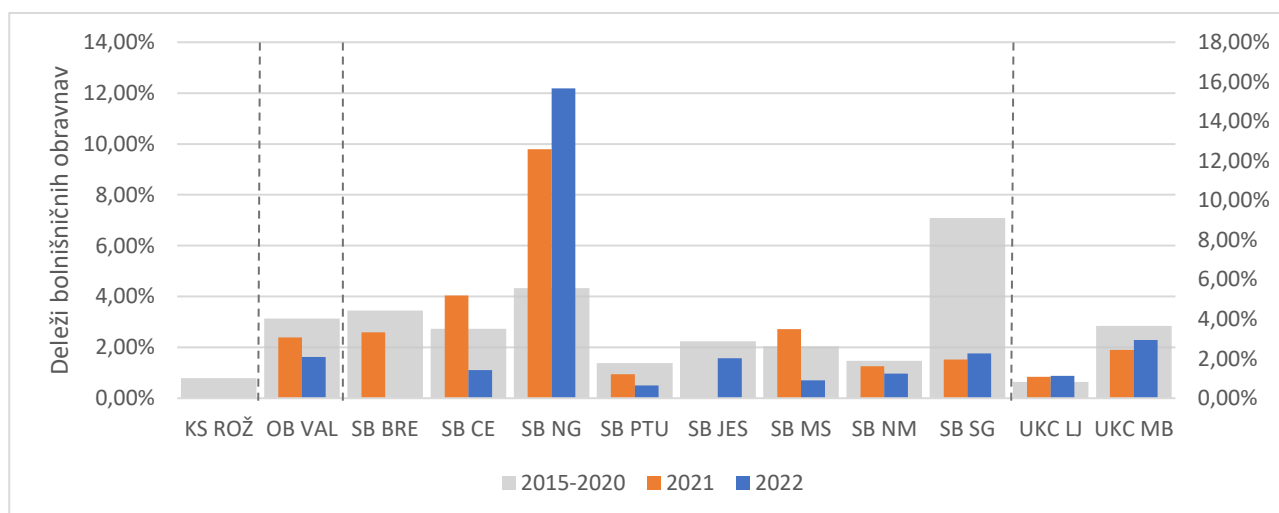
Grafikon 3.13: Stacionarna ležalna doba bolnišničnih obravnav zaradi načrtovane primarne endoproteze kolka po izvajalcih za obdobje 2015 – 2022

3.2.4 KK BOL 2 - zapleti po operativnem posegu

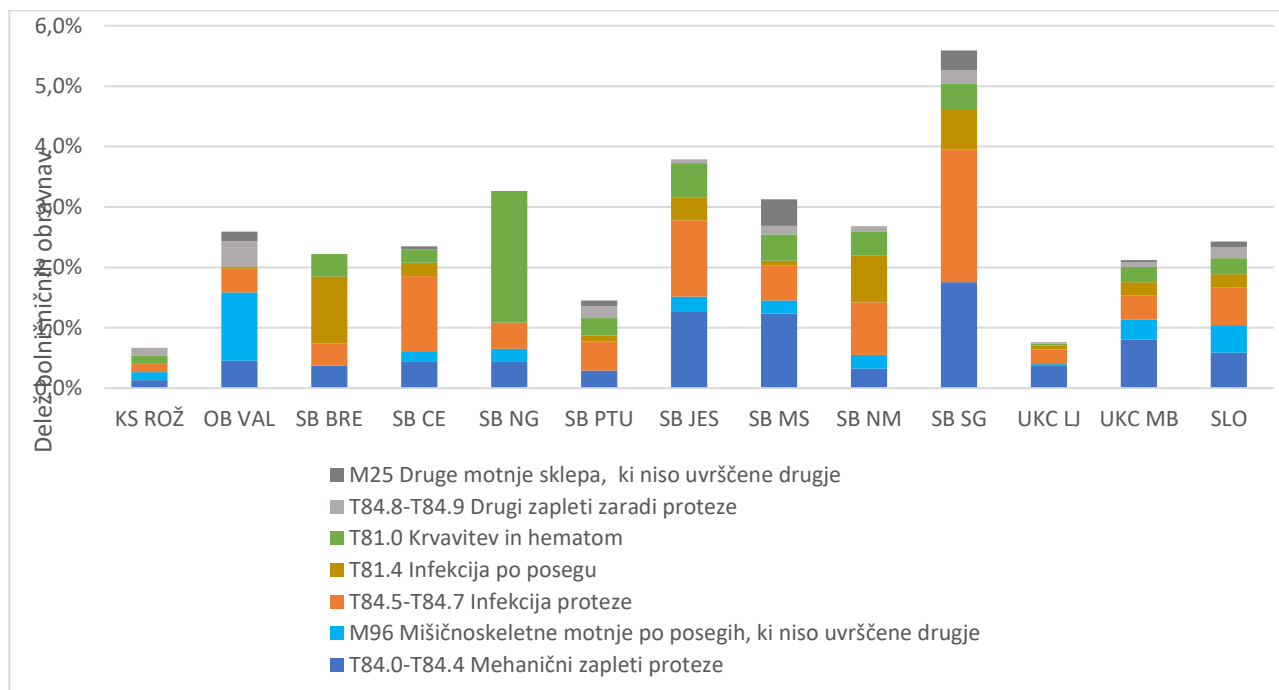
Iz grafikonov 3.14 in 3.15 je razvidno gibanje deležev bolnišničnih obravnav z načrtovano primarno endoprotezo kolka, v katerih so imeli pacienti enega ali več zapletov.

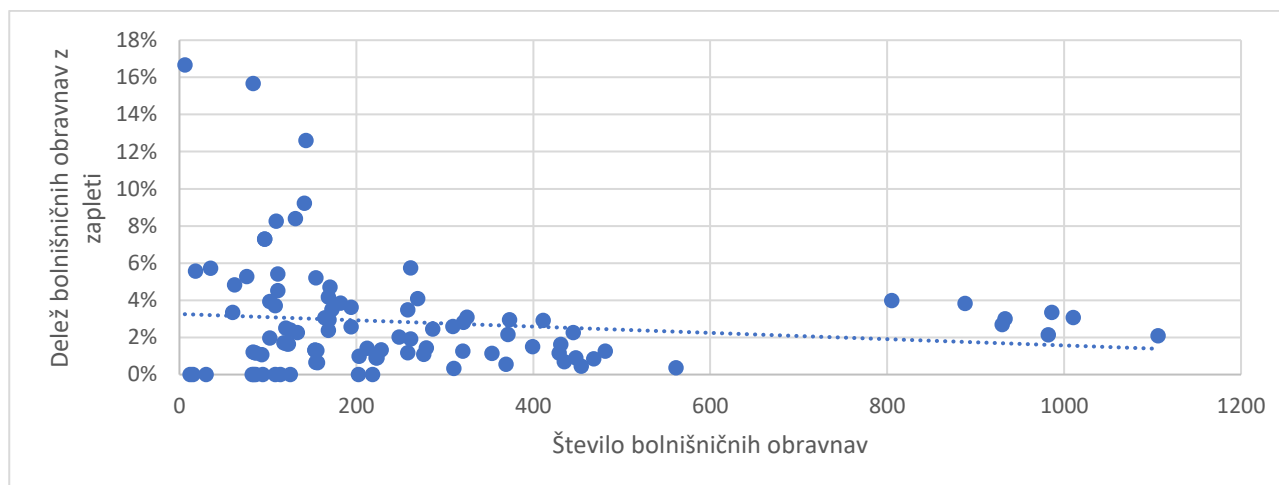
Grafikon 3.14: Število bolnišničnih obravnav z najpogostejšimi zapleti in delež bolnišničnih obravnav zaradi načrtovane primarne endoproteze kolka z enim ali več zapleti v Sloveniji v letih od 2015 do 2022

Grafikon 3.15: Deleži bolnišničnih obravnav s primarno endoprotezo kolka z enim ali več zapleti po izvajalcih v letih 2015-2020, 2021 in 2022

Grafikon 3.16: Deleži bolnišničnih obravnav z načrtovano primarno endoprotezo kolka s specifičnimi zapleti v Sloveniji in po izvajalcih za obdobje 2015 – 2022

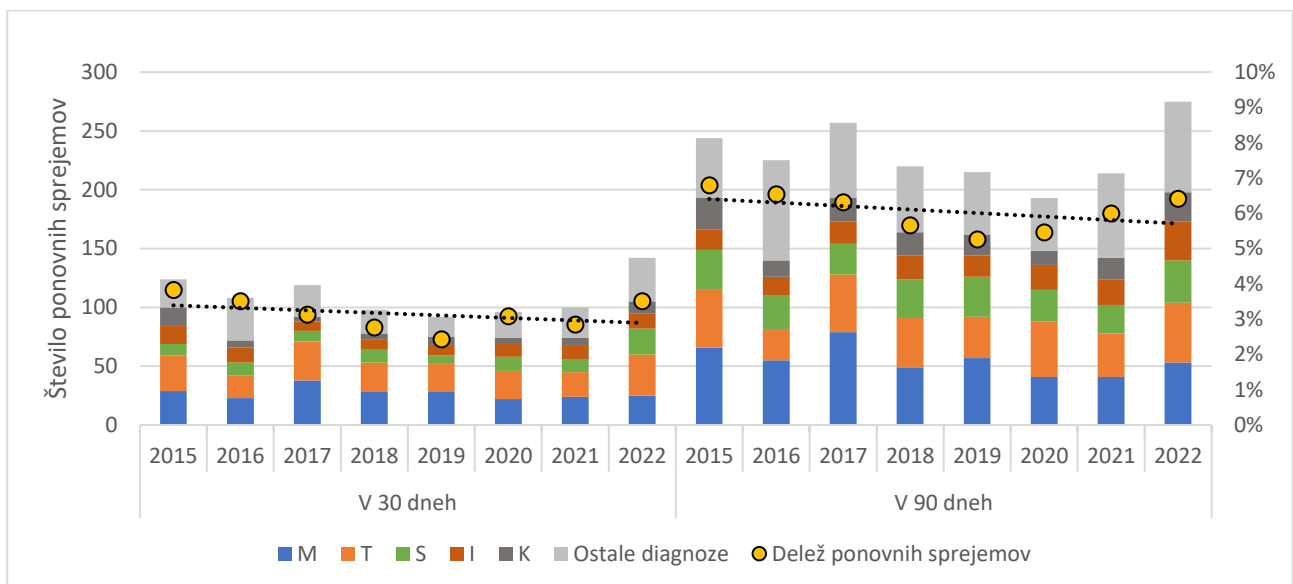

Grafikon 3.17: Deleži bolnišničnih obravnav z zapleti glede na število bolnišničnih obravnav zaradi načrtovane primarne endoproteze kolka za obdobje 2015 – 2022

Med deleži bolnišničnih obravnav z zapleti in številom bolnišničnih obravnav zaradi primarne endoproteze kolka je povezanost neznatna (grafikon 3.17; Pearsonov korelacijski koeficient $r = -0,14$).

3.2.5 KK BOL 3 - ponovni sprejemi v 30 in 90 dneh po odpustu

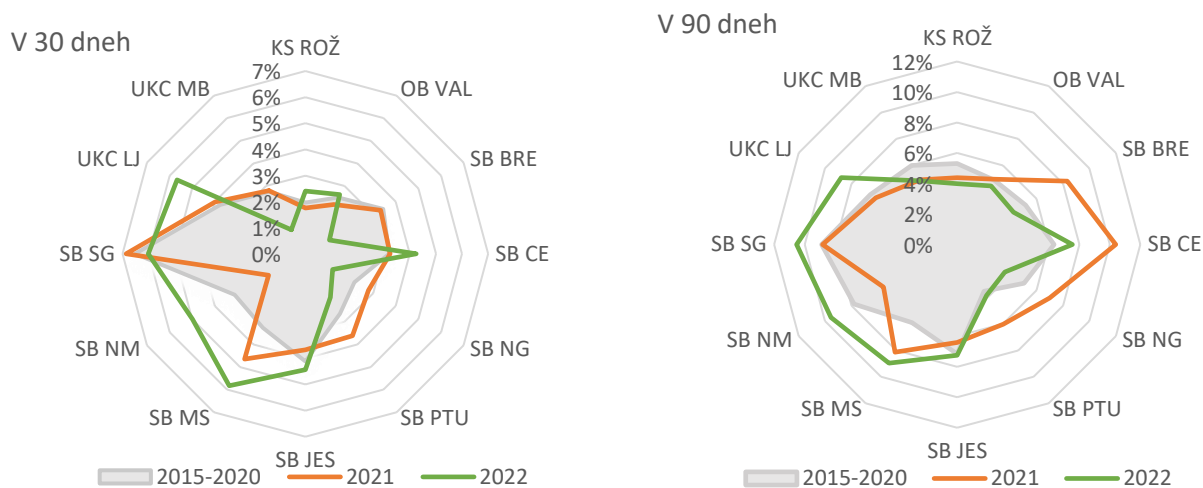
Prvi trije razlogi za ponovni sprejem v 30 in 90 dneh po odpustu zaradi načrtovane primarne endoproteze kolka so bolezni mišično-skeletnega in vezivnega sistema (poglavje M), zapleti po posegih (poglavje T) in bolezni obtočil (poglavje I). Prikazani so v grafikonu 3.18, skupaj z deležem ponovnih sprejemov v 30 in 90 dneh po odpustu. V grafikonu 3.19 so prikazani deleži ponovnih sprejemov v 30 in 90 dneh po odpustu, po izvajalcih za posamezna leta. Podrobnejši podatki so v tabeli 3.1.

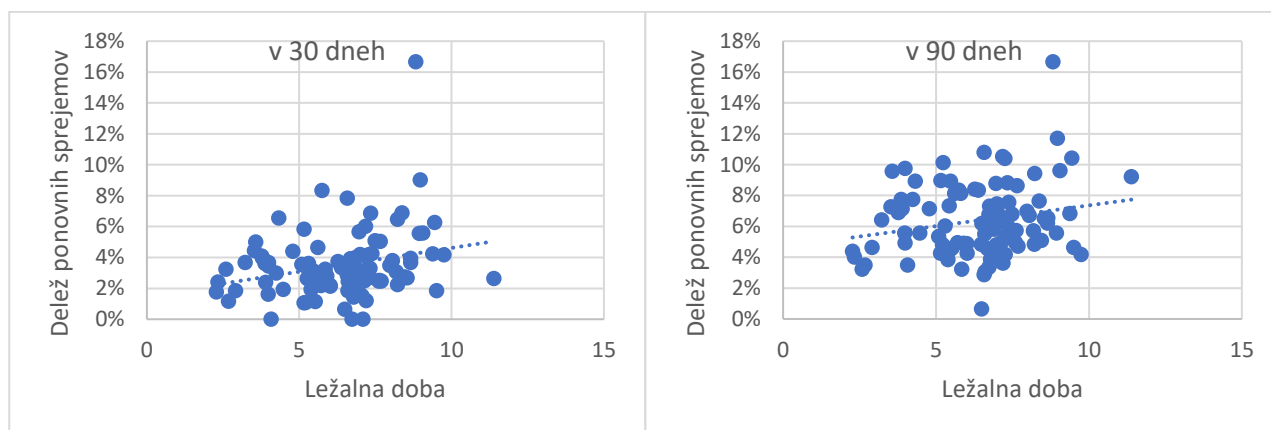
Grafikon 3.18: Število ponovnih sprejemov v 30 in 90 dneh po odpustu zaradi načrtovane primarne endoproteze kolka po glavnih diagnozah in njihovi skupni deleži za Slovenijo v letih od 2015 do 2022

Med deleži ponovnih sprejemov v 30 oz. 90 dneh po odpustu in ležalno dobo v ABO zaradi načrtovane primarne endoproteze kolka je povezanost šibka (v 30 dneh; Pearsonov korelacijski koeficient $r = 0,26$) oz. neznatna (v 90 dneh; Pearsonov korelacijski koeficient $r = 0,21$).

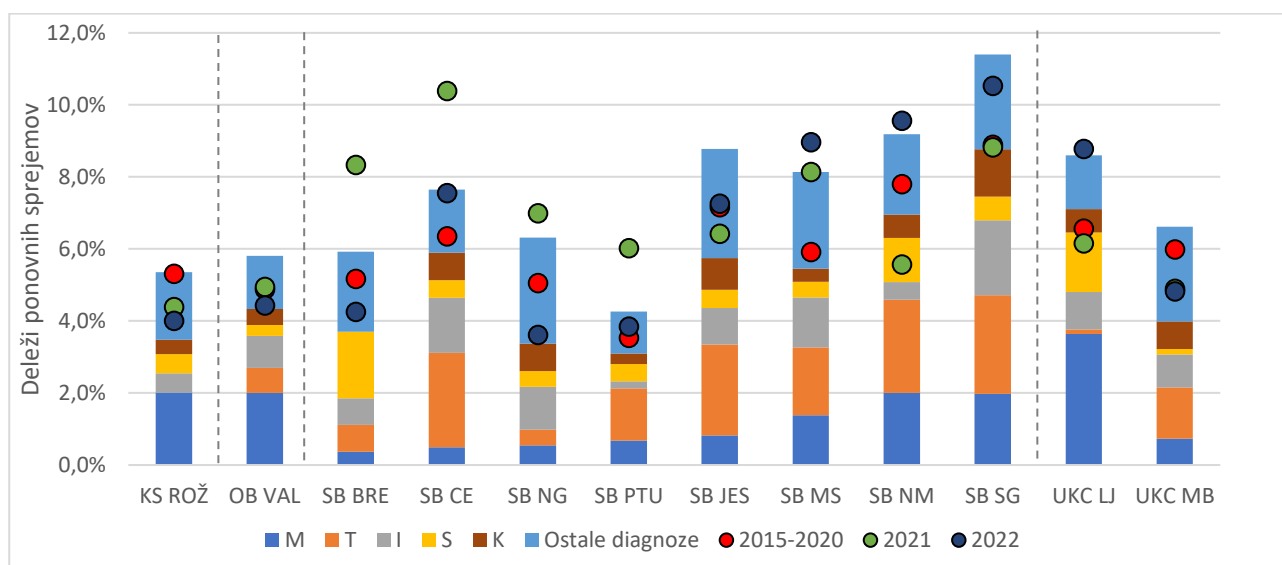
Ležalna doba ABO je v povprečju višja pri pacientih, ki so imeli tudi ponovni sprejem. V povprečju se ležalna doba statistično razlikuje med pacienti, ki so imeli ponovni sprejem in tistimi, ki ga niso imeli ($p=0,000$).

Grafikon 3.19: Deleži ponovnih sprejemov v 30 in 90 dneh po odpustu zaradi načrtovane primarne endoproteze kolka po izvajalcih v letih od 2015-2020, 2021 in 2022

Grafikon 3.20: Deleži ponovnih sprejemov v 30 in 90 dneh po odpustu glede na ležalno dobo v akutni bolnišnični obravnavi zaradi načrtovane primarne endoproteze kolka v letih od 2015 do 2022

Grafikon 3.21: Ponovni sprejemi 90 dni po odpustu po glavnih diagnozah v obdobju 2015-2022 in deleži ponovnih sprejemov v 90 dneh po odpustu zaradi načrtovane primarne endoproteze kolka 2015-2020, 2021 in 2022 po izvajalcih

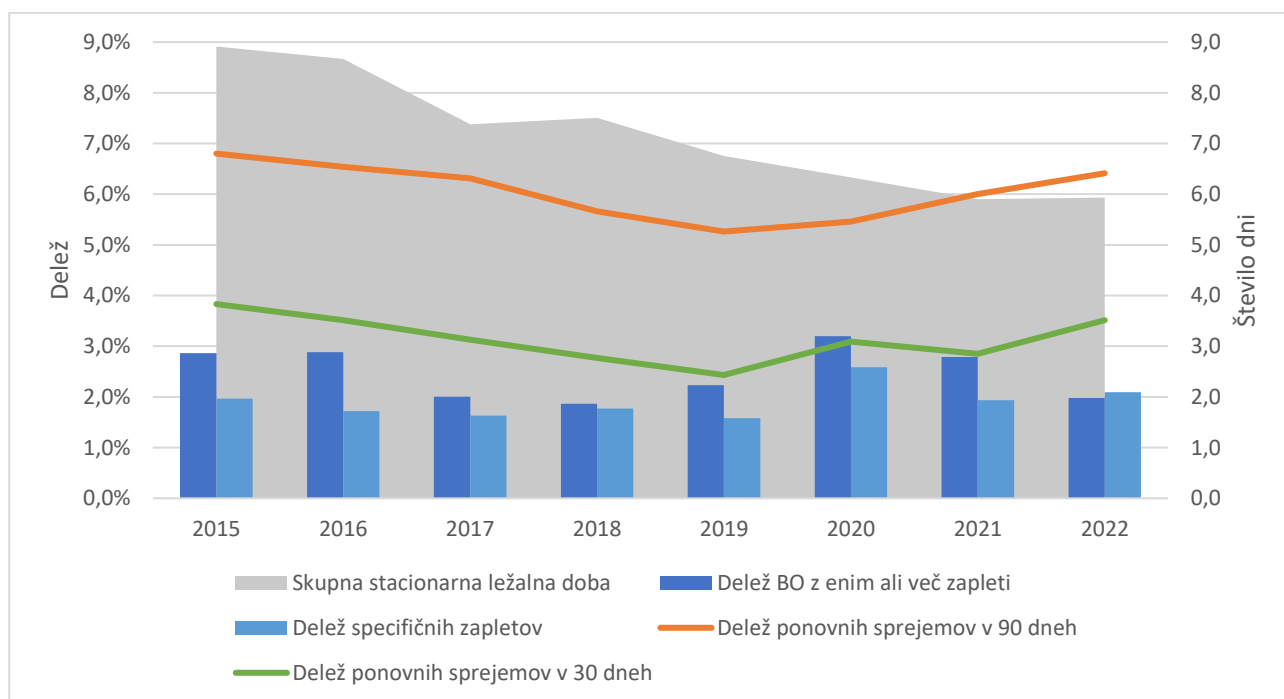
3.2.6 KK BOL 4 – stopnja umrljivosti

V letih od 2015 do 2022 je med bivanjem v bolnišnici zaradi načrtovane primarne endoproteze kolka umrlo 11 pacientov, v 90 dneh po odpustu iz bolnišnice pa 57 pacientov. Stopnja umrljivosti med bivanjem v bolnišnici in v 90 dneh po odpustu iz bolnišnice na 1000 bolnišničnih obravnav zaradi načrtovane primarne endoproteze kolka je 2,68.

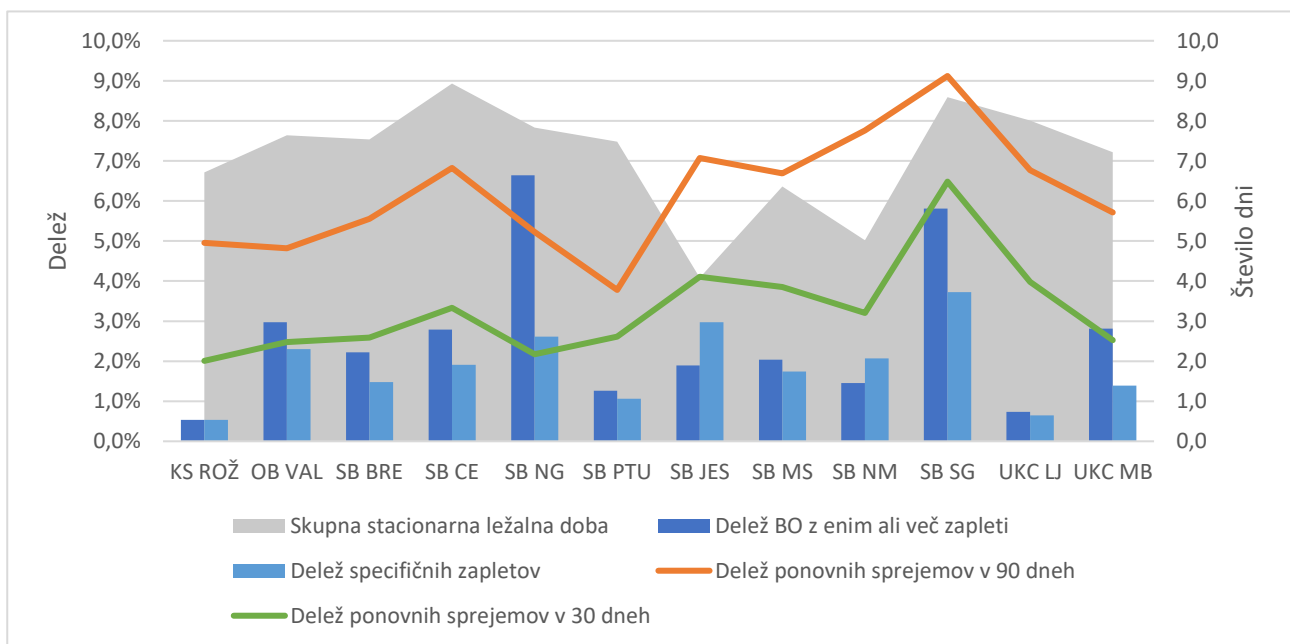
3.2.7 Primerjava izbranih parametrov

V grafikonih 3.22 in 3.23 so skupaj prikazani podatki o treh kazalnikih kakovosti za Slovenijo in izvajalce.

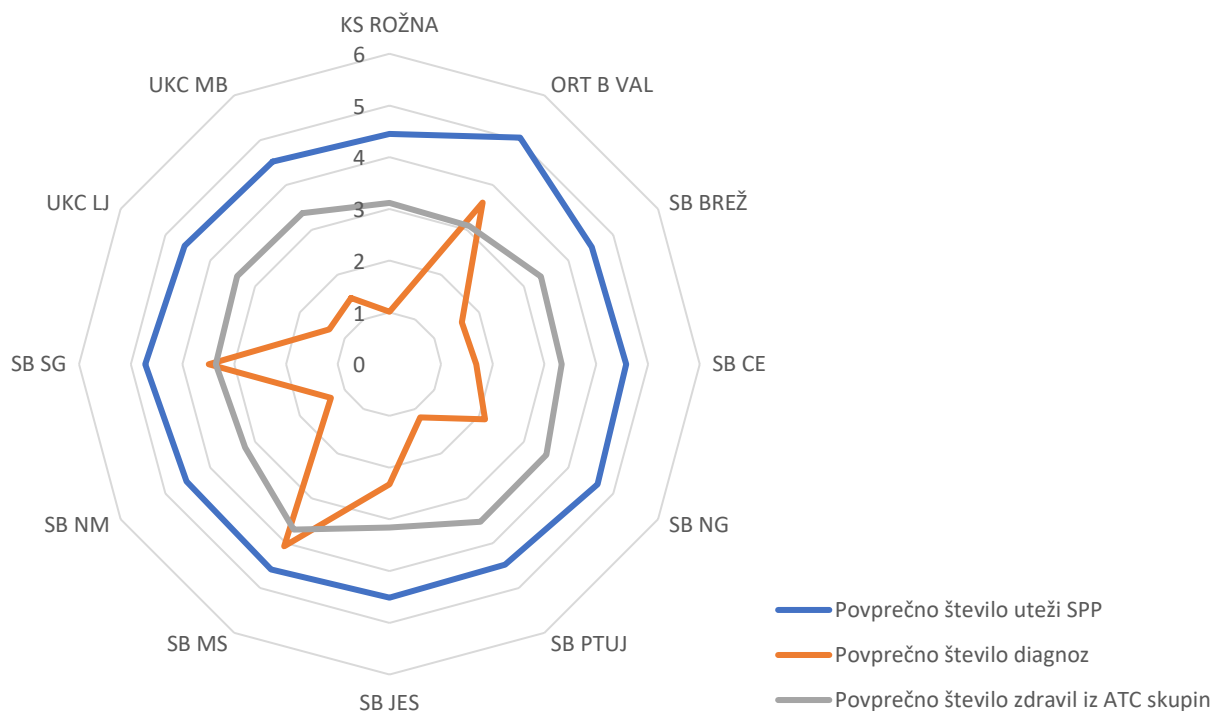
V grafikonu 3.24 so prikazani podatki o povprečnem številu uteži SPP in diagnoz v bolnišničnih obravnavah zaradi načrtovane primarne endoproteze kolka ter zdravil iz ATC skupin ali podskupin, v katerih se nahajajo zdravila za zdravljenje kroničnih bolezni obravnavanih pacientov (zdravila za zdravljenje sladkorne bolezni, kronične bolezni krvi in krvotvornih organov, bolezni srca in ožilja, obstruktivne pljučne bolezni, endokrinološke bolezni, zdravila z delovanjem na novotvorbe in imunomodulatorje).

Grafikon 3.22: Skupna stacionarna ležalna doba, deleži bolnišničnih obravnav z zapleti, specifični zapleti in delež ponovnih sprejemov v 30 ter 90 dneh po odpustu za primarne endoproteze kolka za Slovenijo v letih 2015 do 2022

Grafikon 3.23: Skupna stacionarna ležalna doba, deleži bolnišničnih obravnav z zapleti, specifični zapleti in deleži ponovnih sprejemov v 30 ter 90 dneh po odpustu za primarne endoproteze kolka po izvajalcih za obdobje 2015 – 2022

Grafikon 3.24: Povprečno število uteži SPP, diagnoz in zdravil za kronične bolezni iz ATC skupin v bolnišničnih obravnavah zaradi načrtovane primarne endoproteze kolka po izvajalcih za obdobje 2015 - 2022

Tabela 3.1: Združeni demografski podatki in kazalniki kakovosti za načrtovane primarne endoproteze kolka za Slovenijo in izvajalce v obdobju od 2015 do 2022

		KS ROŽ	OB VAL	SB BRE	SB CE	SB NG	SB PTU	SB JES	SB MS	SB NM	SB SG	UKC LJ	UKC MB	SLO
2015	BO - bolnišnične obravnave (število)	86	888	6	261	76	120	182	118	321	96	435	309	2898
	Povprečna starost pacientov (leta)	67,8	65,6	64,7	67,2	69,7	67,1	68,9	65,6	65,3	67,4	66,5	66,1	66
	Odstotek moških (%)	32,6%	45,4%	66,7%	45,6%	38,2%	45,0%	48,9%	54,2%	43,3%	49,0%	46,0%	43,4%	45,2%
	Ležalna doba v akutni bolnišnični obravnavi (dnevi)	4,1	8,7	8,8	8,5	11,4	7,3	4,8	7,5	6,3	9,4	8,6	9,4	8,1
	Skupna stacionarna ležalna doba (dnevi)	10,8	9,21	13,16	10,03	11,62	9,23	4,97	7,93	6,50	9,99	9,35	9,97	8,91
	Delež umrlih med BO in v 90 dneh po odpustu (%)	1,2%	0,23%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,55%	1,69%	0,00%	0,00%	0,00%	0,65%	0,28%
	BO z enim ali več zapletmi (število)	0	34	1	5	4	3	7	2	9	7	3	8	83
	Delež BO z enim ali več zapletmi (%)	0,0%	3,83%	16,67%	1,92%	5,26%	2,50%	3,85%	1,69%	2,80%	7,29%	0,69%	2,59%	2,9%
	Delež specifičnih zapletov (%)	0,0%	2,59%	16,67%	1,92%	3,95%	1,67%	1,65%	3,39%	1,87%	1,04%	0,69%	1,94%	2,0%
	Delež ponovnih sprejemov v 30 dneh po odpustu (%)	0,0%	3,94%	16,67%	2,68%	2,63%	4,17%	4,40%	5,08%	3,74%	6,25%	3,68%	4,22%	3,8%
	Delež ponovnih sprejemov v 90 dneh po odpustu (%)	3,5%	6,53%	16,67%	6,51%	9,21%	4,17%	7,14%	6,78%	8,41%	10,42%	6,21%	6,82%	6,80%
	Delež umrlih v 30 dneh po odpustu (%)	0,0%	0,23%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,07%
2016	BO - bolnišnične obravnave (število)	82	805	12	269	108	121	168	155	258	96	448	325	2847
	Povprečna starost pacientov (leta)	69,1	66,7	68,6	67,7	69,5	68,2	68,5	65,7	66,9	68,9	67,2	68,3	67
	Odstotek moških (%)	35,4%	44%	67%	49%	38%	48%	44%	38%	42%	52%	46%	43%	44%
	Ležalna doba v akutni bolnišnični obravnavi (dnevi)	4,0	8,4	5,7	8,2	9,5	7,1	4,3	6,9	5,5	9,7	8,0	9,1	7,7
	Skupna stacionarna ležalna doba (dnevi)	8,1	9,30	8,91	10,21	10,13	8,79	4,38	8,04	5,71	9,97	8,64	9,94	8,67
	Delež umrlih med BO in v 90 dneh po odpustu (%)	1,2%	0,37%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	1,04%	0,00%	0,92%	0,28%
	BO z enim ali več zapletmi (število)	0	32	0	11	4	2	7	2	3	7	4	10	82
	Delež BO z enim ali več zapletmi (%)	0,0%	3,98%	0,00%	4,09%	3,70%	1,65%	4,17%	1,29%	1,16%	7,29%	0,89%	3,08%	2,9%
	Delež specifičnih zapletov (%)	1,2%	2,36%	0,00%	0,37%	0,93%	2,48%	1,79%	1,94%	0,39%	3,13%	1,34%	2,46%	1,7%
	Delež ponovnih sprejemov v 30 dneh po odpustu (%)	3,7%	2,73%	8,33%	2,23%	1,85%	2,48%	6,55%	3,23%	3,10%	4,17%	3,79%	5,57%	3,5%
	Delež ponovnih sprejemov v 90 dneh po odpustu (%)	9,8%	5,09%	8,33%	4,83%	4,63%	4,96%	8,93%	5,81%	8,91%	4,17%	6,70%	9,60%	6,54%
	Delež umrlih v 30 dneh po odpustu (%)	1,2%	0,25%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,31%	0,14%
2017	BO - bolnišnične obravnave (število)	84	933	15	279	111	153	202	194	445	111	561	399	3487
	Povprečna starost pacientov (leta)	67,3	66,1	65,9	67,8	69,2	69,0	69,6	66,2	66,2	67,1	67,7	66,8	67,1

		KS ROŽ	OB VAL	SB BRE	SB CE	SB NG	SB PTU	SB JES	SB MS	SB NM	SB SG	UKC LJ	UKC MB	SLO	
	Odstotek moških (%)	48%	46%	27%	46%	50%	50%	42%	56%	47%	61%	47%	46%	47%	
	Ležalna doba v akutni bolnišnični obravnavi (dnevi)	3,9	7,7	7,1	7,6	7,3	6,7	3,8	6,5	5,2	9,0	6,7	7,1	6,7	
	Skupna stacionarna ležalna doba (dnevi)	6,58	8,31	9,28	9,00	7,68	7,80	3,97	6,86	5,66	9,39	7,17	7,59	7,38	
	Delež umrlih med BO in v 90 dneh po odpustu (%)	0,00%	0,11%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,67%	0,90%	0,18%	0,25%	0,20%	
	BO z enim ali več zapleti (število)	0	28	0	4	5	2	0	7	10	6	2	6	70	
	Delež BO z enim ali več zapleti (%)	0,00%	3,00%	0,00%	1,43%	4,50%	1,31%	0,00%	3,61%	2,25%	5,41%	0,36%	1,50%	2,0%	
	Delež specifičnih zapletov (%)	1,19%	1,93%	0,00%	1,79%	2,70%	0,65%	2,97%	2,06%	2,02%	4,50%	0,71%	0,25%	1,6%	
	Delež ponovnih sprejemov v 30 dneh po odpustu (%)	2,38%	2,47%	0,00%	2,51%	2,70%	3,92%	3,96%	3,61%	3,38%	9,01%	3,92%	1,50%	3,1%	
	Delež ponovnih sprejemov v 90 dneh po odpustu (%)	7,14%	4,72%	6,67%	5,73%	5,41%	4,58%	6,93%	6,19%	10,14%	11,71%	7,31%	3,76%	6,31%	
	Delež umrlih v 30 dneh po odpustu (%)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,18%	0,00%	0,03%	
2018	BO - bolnišnične obravnave (število)	108	930	18	228	125	154	203	123	369	131	454	371	3214	
	Povprečna starost pacientov (leta)	68,1	67,1	71,8	66,6	68,6	66,8	69,5	66,0	66,4	69,4	67,6	67,0	67,3	
	Odstotek moških (%)	38%	47%	61%	50%	38%	45%	40%	50%	49%	50%	38%	44%	45%	
	Ležalna doba v akutni bolnišnični obravnavi (dnevi)	2,9	7,6	8,9	8,2	7,0	6,5	4,0	5,8	5,4	8,4	7,3	6,7	6,8	
	Skupna stacionarna ležalna doba (dnevi)	7,27	8,55	11,43	8,91	7,29	7,31	3,98	5,81	5,87	8,97	7,87	7,19	7,50	
	Delež umrlih med BO in v 90 dneh po odpustu (%)	0,00%	0,22%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,81%	0,00%	0,00%	0,44%	0,54%	0,22%
	BO z enim ali več zapleti (število)	0	25	1	3	3	1	2	2	2	2	11	2	8	60
	Delež BO z enim ali več zapleti (%)	0,00%	2,69%	5,56%	1,32%	2,40%	0,65%	0,99%	1,63%	0,54%	8,40%	0,44%	2,16%	1,9%	
	Delež specifičnih zapletov (%)	0,00%	1,51%	5,56%	2,19%	0,80%	0,65%	4,93%	1,63%	0,81%	6,87%	0,22%	2,70%	1,8%	
	Delež ponovnih sprejemov v 30 dneh po odpustu (%)	1,85%	2,47%	5,56%	3,07%	1,60%	0,65%	3,45%	2,44%	2,98%	6,87%	3,30%	2,16%	2,8%	
	Delež ponovnih sprejemov v 90 dneh po odpustu (%)	4,63%	4,95%	5,56%	5,70%	4,80%	0,65%	4,93%	8,13%	7,32%	7,63%	6,17%	6,76%	5,66%	
Delež umrlih v 30 dneh po odpustu (%)	0,00%	0,11%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,22%	0,00%	0,06%		
2019	BO - bolnišnične obravnave (število)	86	982	30	258	164	153	194	222	468	141	429	411	3538	
	Povprečna starost pacientov (leta)	68,3	66,1	67,3	68,3	69,8	68,7	70,2	67,8	66,4	67,4	69,2	66,9	67,5	
	Odstotek moških (%)	42%	44%	63%	46%	41%	48%	39%	52%	47%	50%	42%	51%	46%	
	Ležalna doba v akutni bolnišnični obravnavi (dnevi)	2,7	6,8	6,7	8,0	6,6	6,9	3,9	5,5	4,5	7,7	7,0	6,0	6,2	
	Skupna stacionarna ležalna doba (dnevi)	4,13	7,54	8,00	8,52	6,7	7,7	4,05	5,7	4,75	8,78	7,61	6,41	6,76	

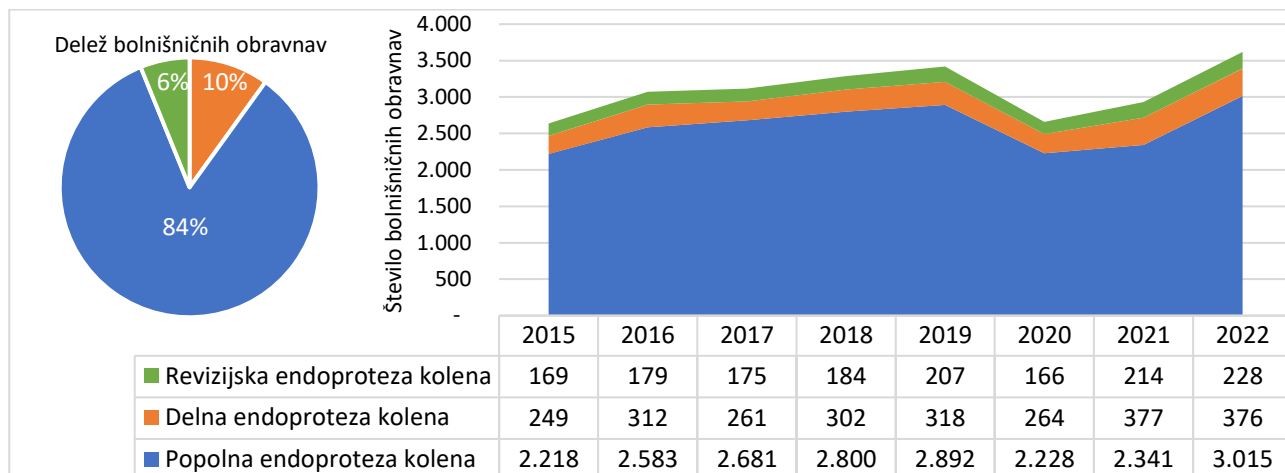
		KS ROŽ	OB VAL	SB BRE	SB CE	SB NG	SB PTU	SB JES	SB MS	SB NM	SB SG	UKC LJ	UKC MB	SLO
	Delež umrlih med BO in v 90 dneh po odpustu (%)	0,00%	0,20%	0,00%	0,00%	0,00%	1,31%	0,52%	0,45%	0,21%	1,42%	0,23%	0,24%	0,31%
	BO z enim ali več zapletji (število)	1	21	0	9	5	2	5	2	4	13	5	12	79
	Delež BO z enim ali več zapletji (%)	1,16%	2,13%	0,00%	3,48%	3,04%	1,30%	2,57%	0,90%	0,85%	9,21%	1,16%	2,91%	2,2%
	Delež specifičnih zapletov (%)	0,00%	1,83%	0,00%	2,33%	0,61%	0,65%	4,12%	1,35%	1,28%	2,84%	1,17%	0,97%	1,6%
	Delež ponovnih sprejemov v 30 dneh po odpustu (%)	1,16%	1,43%	0,00%	3,49%	2,44%	1,97%	3,61%	2,25%	1,92%	5,04%	4,20%	2,20%	2,4%
	Delež ponovnih sprejemov v 90 dneh po odpustu (%)	3,49%	3,87%	3,33%	6,98%	3,05%	3,95%	7,73%	4,50%	5,56%	8,63%	7,46%	4,88%	5,26%
	Delež umrlih v 30 dneh po odpustu (%)	0,00%	0,10%	0,00%	0,00%	0,00%	0,66%	0,00%	0,45%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,08%
2020	BO - bolnišnične obravnave (število)	62	986	35	170	109	93	168	169	320	102	310	261	2785
	Povprečna starost pacientov (leta)	66,9	66,4	70,3	68,0	71,1	68,8	68,8	68,5	67,0	69,4	68,1	67,5	67,6
	Odstotek moških (%)	45%	47%	40%	48%	38%	44%	43%	45%	46%	52%	41%	48%	46%
	Ležalna doba v akutni bolnišnični obravnavi (dnevi)	2,6	6,0	6,6	8,2	6,6	5,8	4,2	5,1	3,8	6,6	6,5	5,5	5,7
	Skupna stacionarna ležalna doba (dnevi)	5,52	6,78	8,54	8,63	6,6	6,0	5,01	5,4	4,19	7,44	7,31	5,52	6,33
	Delež umrlih med BO in v 90 dneh po odpustu (%)	0,00%	0,20%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,60%	0,00%	0,94%	2,94%	0,32%	0,00%	0,36%
	BO z enim ali več zapletji (število)	3	33	2	8	9	1	4	5	4	4	1	15	89
	Delež BO z enim ali več zapletji (%)	4,83%	3,34%	5,71%	4,70%	8,25%	1,07%	2,38%	2,95%	1,25%	3,92%	0,32%	5,74%	3,2%
	Delež specifičnih zapletov (%)	1,61%	3,45%	2,86%	4,12%	5,50%	1,08%	4,17%	0,59%	2,50%	1,96%	0,00%	1,53%	2,6%
	Delež ponovnih sprejemov v 30 dneh po odpustu (%)	3,23%	2,13%	2,86%	6,47%	1,83%	3,23%	2,98%	3,55%	4,08%	7,84%	3,55%	1,15%	3,1%
	Delež ponovnih sprejemov v 90 dneh po odpustu (%)	3,23%	4,26%	2,86%	9,41%	5,50%	3,23%	7,74%	5,33%	6,90%	10,78%	4,84%	4,60%	5,46%
Delež umrlih v 30 dneh po odpustu (%)	0,00%	0,10%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,31%	0,00%	0,00%	0,00%	0,07%	
2021	BO - bolnišnične obravnave (število)	114	1010	60	154	143	83	218	172	431	102	276	286	3049
	Povprečna starost pacientov (leta)	68,6	66,5	69,1	68,6	71,3	68,0	68,3	67,7	67,6	68,4	68,4	67,8	67,7
	Odstotek moških (%)	44%	45%	53%	48%	39%	41%	40%	52%	47%	47%	46%	48%	46%
	Ležalna doba v akutni bolnišnični obravnavi (dnevi)	2,3	5,7	6,4	7,3	7,0	5,3	3,2	5,6	4,0	7,3	6,8	5,9	5,5
	Skupna stacionarna ležalna doba (dnevi)	5,20	6,04	7,29	7,60	7,2	5,9	3,28	6,0	4,09	7,34	8,08	5,90	5,90
	Delež umrlih med BO in v 90 dneh po odpustu (%)	0,00%	0,10%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,58%	0,23%	0,98%	0,72%	0,35%	0,23%
	BO z enim ali več zapletji (število)	0	31	2	8	18	1	0	6	7	2	3	7	85
	Delež BO z enim ali več zapletji (%)	0,00%	3,07%	3,33%	5,19%	12,59%	1,20%	0,00%	3,49%	1,62%	1,96%	1,09%	2,45%	2,8%

		KS ROŽ	OB VAL	SB BRE	SB CE	SB NG	SB PTU	SB JES	SB MS	SB NM	SB SG	UKC LJ	UKC MB	SLO	
	Delež specifičnih zapletov (%)	0,88%	2,97%	1,67%	2,60%	4,90%	1,20%	1,83%	1,74%	0,93%	2,94%	0,00%	0,35%	1,9%	
	Delež ponovnih sprejemov v 30 dneh po odpustu (%)	1,75%	2,18%	3,33%	3,25%	2,80%	3,61%	3,67%	4,65%	1,62%	6,86%	3,99%	2,80%	2,9%	
	Delež ponovnih sprejemov v 90 dneh po odpustu (%)	4,39%	4,95%	8,33%	10,39%	6,99%	6,02%	6,42%	8,14%	5,57%	8,82%	6,16%	4,90%	6,00%	
	Delež umrlih v 30 dneh po odpustu (%)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,23%	0,98%	0,36%	0,35%	0,13%	
2022	BO - bolnišnične obravnave (število)	125	1106	94	212	83	156	248	223	481	133	353	373	3587	
	Povprečna starost pacientov (leta)	69,1	67,0	67,5	68,5	72,5	69,6	69,9	67,3	66,9	68,5	68,1	68,0	67,9	
	Odstotek moških (%)	44%	46%	47%	40%	36%	44%	42%	57%	51%	47%	46%	52%	47%	
	Ležalna doba v akutni bolnišnični obravnavi (dnevi)	2,3	5,3	5,1	7,4	7,2	5,4	3,5	5,2	3,6	7,2	7,0	5,2	5,2	
	Skupna stacionarna ležalna doba (dnevi)	6,34	6,17	5,63	7,60	7,2	6,4	3,52	5,9	4,04	7,17	8,12	5,26	5,93	
	Delež umrlih med BO in v 90 dneh po odpustu (%)	0,80%	0,36%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,45%	0,21%	0,75%	0,57%	0,00%	0,28%
	BO z enim ali več zapleti (število)	0	23	0	3	13	1	5	2	6	3	4	11	71	
	Delež BO z enim ali več zapleti (%)	0,00%	2,08%	0,00%	1,42%	15,66%	0,64%	2,02%	0,90%	1,25%	2,26%	1,13%	2,95%	2,0%	
	Delež specifičnih zapletov (%)	0,00%	1,81%	0,00%	0,94%	2,41%	0,64%	2,42%	1,79%	5,61%	5,26%	0,57%	1,07%	2,1%	
	Delež ponovnih sprejemov v 30 dneh po odpustu (%)	2,40%	2,62%	1,06%	4,25%	1,20%	1,92%	4,44%	5,83%	4,99%	6,02%	5,67%	1,07%	3,5%	
	Delež ponovnih sprejemov v 90 dneh po odpustu (%)	4,00%	4,43%	4,26%	7,55%	3,61%	3,85%	7,26%	8,97%	9,56%	10,53%	8,78%	4,83%	6,41%	
	Delež umrlih v 30 dneh po odpustu (%)	0,00%	0,18%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,06%

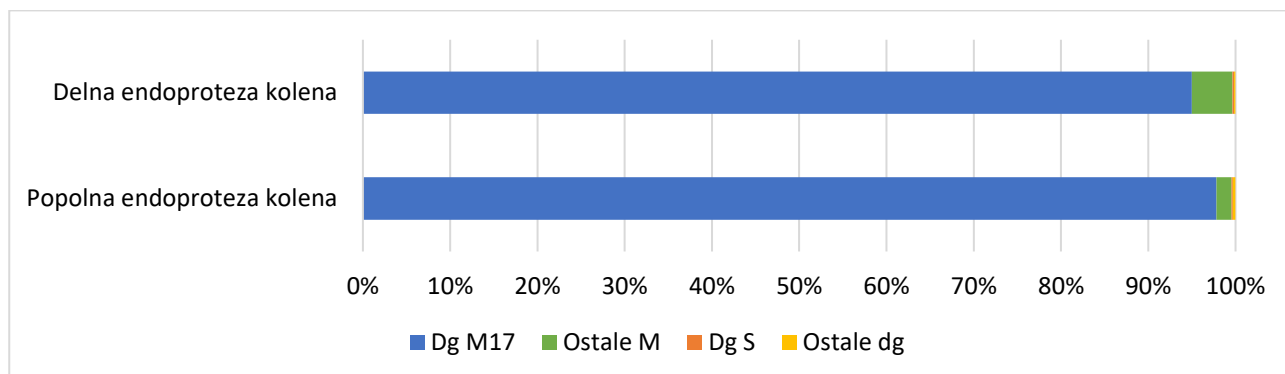
4 NAČRTOVANE ENDOPROTEZE KOLENA

4.1 ANALIZA BOLNIŠNIČNIH OBRAVNAV Z ENDOPROTEZO KOLENA

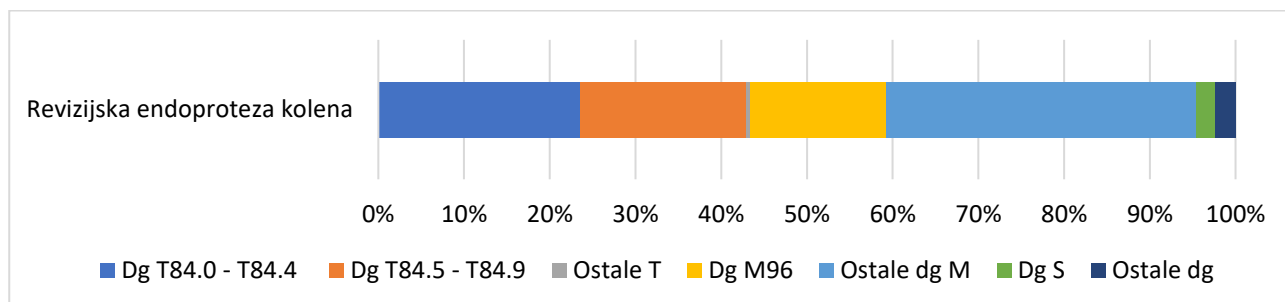
V prvem delu so grafično predstavljeni podatki o bolnišničnih obravnavah z različnimi endoprotezami kolena. V največjem deležu s 84% so bile opravljene popolne endoproteze kolena, sledijo delne z 10% in revizijske s 6%.

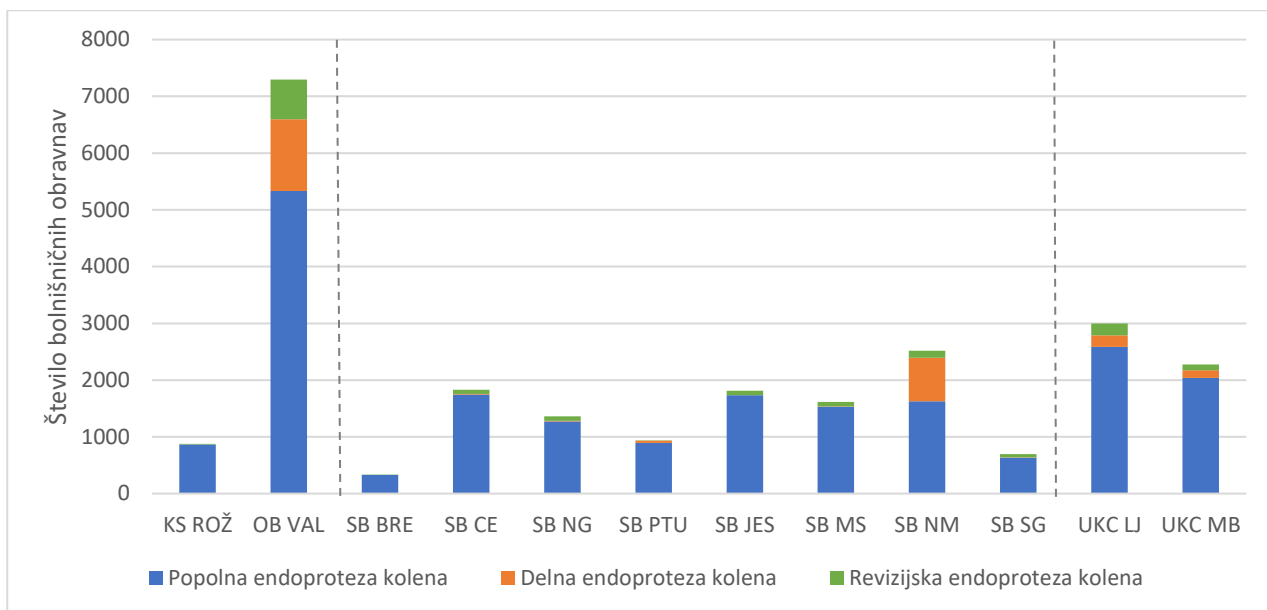
Grafikon 4.1: Število in deleži bolnišničnih obravnav z endoprotezami kolena za Slovenijo v letih od 2015 do 2022

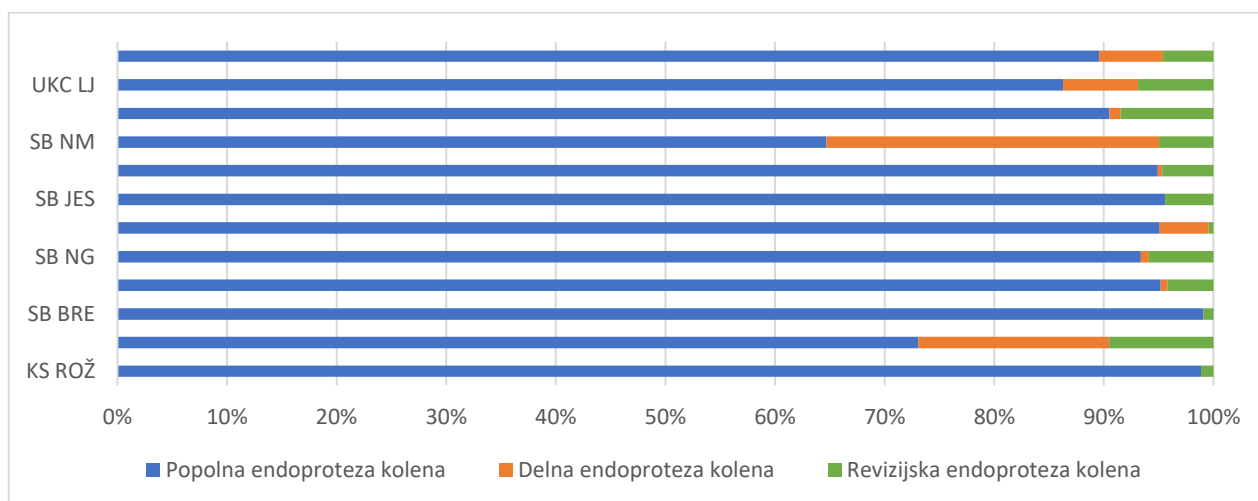
Grafikon 4.2: Deleži glavnih diagnoz bolnišničnih obravnav s primarnimi endoprotezami kolena za Slovenijo v obdobju 2015 – 2022

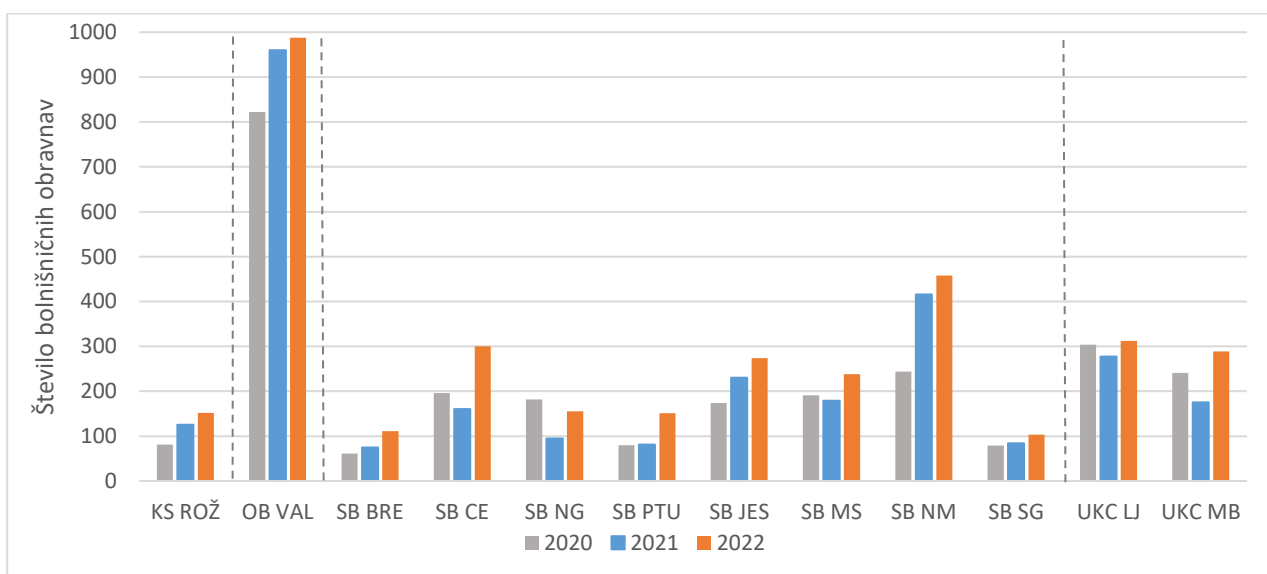
Grafikon 4.3: Deleži glavnih diagnoz bolnišničnih obravnav z revizijskimi endoprotezami kolena za Slovenijo v obdobju 2015 – 2022

Grafikon 4.4: Število bolnišničnih obravnav z endoprotezami kolena po izvajalcih za obdobje 2015-2022

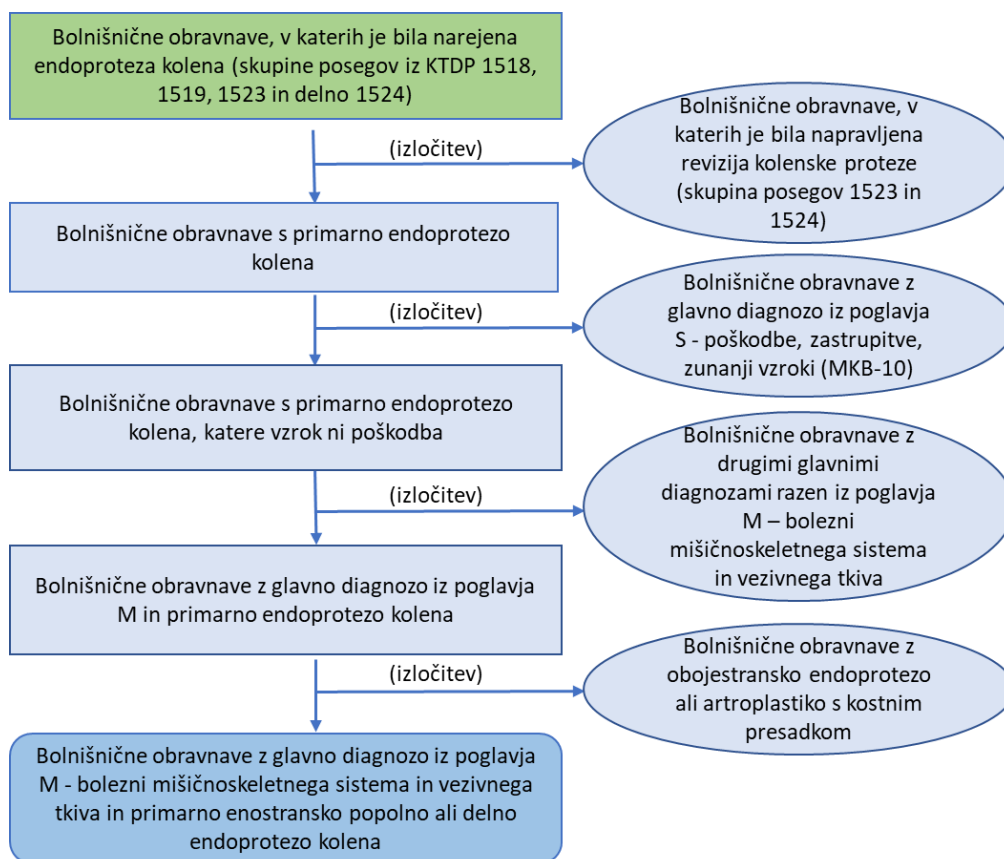

Grafikon 4.5: Deleži bolnišničnih obravnav z endoprotezami kolena po izvajalcih v letih od 2015 do 2022

Grafikon 4.6: Število bolnišničnih obravnav z endoprotezami kolena po izvajalcih v letu 2020, 2021 in 2022

Po pregledu podatkov po izvajalcih smo se odločili, da podrobneje prikažemo kazalnike kakovosti bolnišničnih obravnav za načrtovane primarne endoproteze kolena, ki jih opredeljujeta glavna diagnoza bolnišničnih obravnav iz poglavja M – bolezni mišično-skeletnega in vezivnega tkiva po klasifikaciji MKB-10 in posegoma 49517-00 Delna kolenska artroplastika in 49518-00 Enostranska popolna kolenska artroplastika po klasifikaciji terapevtskih in diagnostičnih postopkov KTDP. Gre za primarne endoproteze kolena, ki jih opravljajo vsi izvajalci, ki imajo z ZZZS sklenjeno pogodbo za izvajanje tovrstnih operativnih posegov. Izbor področja je podrobneje prikazan v diagramu poteka na sliki 4.1.

Slika 4.1: Diagram poteka izbora bolnišničnih obravnav za prikaz kazalnikov kakovosti načrtovanih primarnih endoprotez kolena

4.2 NAČRTOVANE PRIMARNE ENDOPROTEZE KOLENA

4.2.1 Vključitveni pogoji in stopnja hospitalizacije

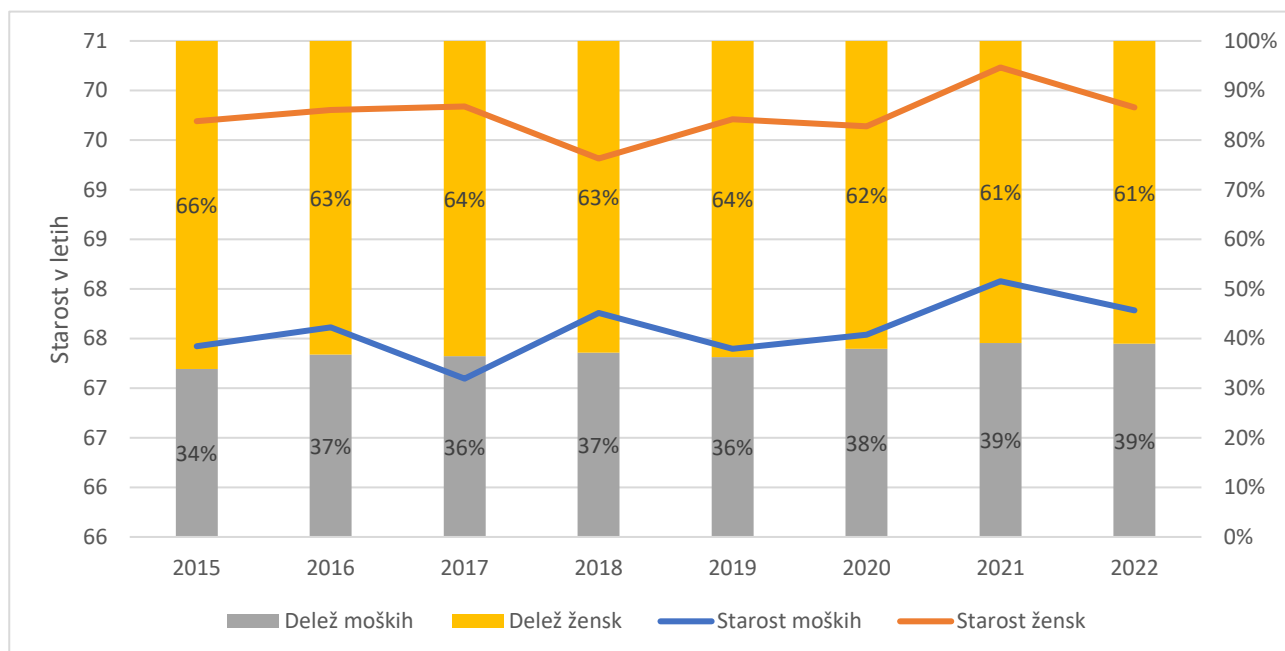
Vključitveni pogoji za izbor skupine bolnišničnih obravnav zaradi načrtovane endoproteze kolena so:

- Glavna diagnoza iz MKB-10: poglavje M - Bolezni mišičnoskeletnega sistema in vezivnega tkiva
- Posegi iz KTDP-10: 49517-00 Delna kolenska artroplastika in 49518-00 Enostranska popolna kolenska artroplastika

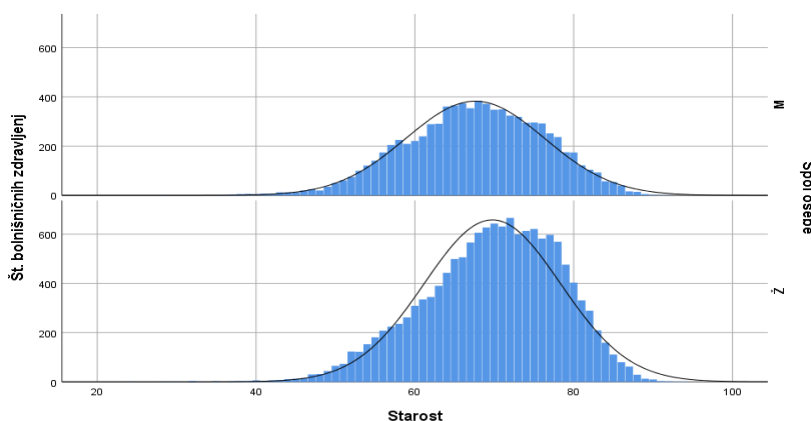
Stopnja hospitalizacije se je v letu 2022 glede na leto 2015 povečala za 32% (iz 1,17 na 1,55 hospitalizacij na 1.000 prebivalcev), glede na leto 2021 pa za 24,9% (iz 1,24 na 1,55). Če pa primerjamo leto 2022 z letom 2019, pa se je stopnja hospitalizacije povečala za 2,6% (iz 1,51 na 1,55 hospitalizacij na 1.000 prebivalcev).

4.2.2 Demografski podatki

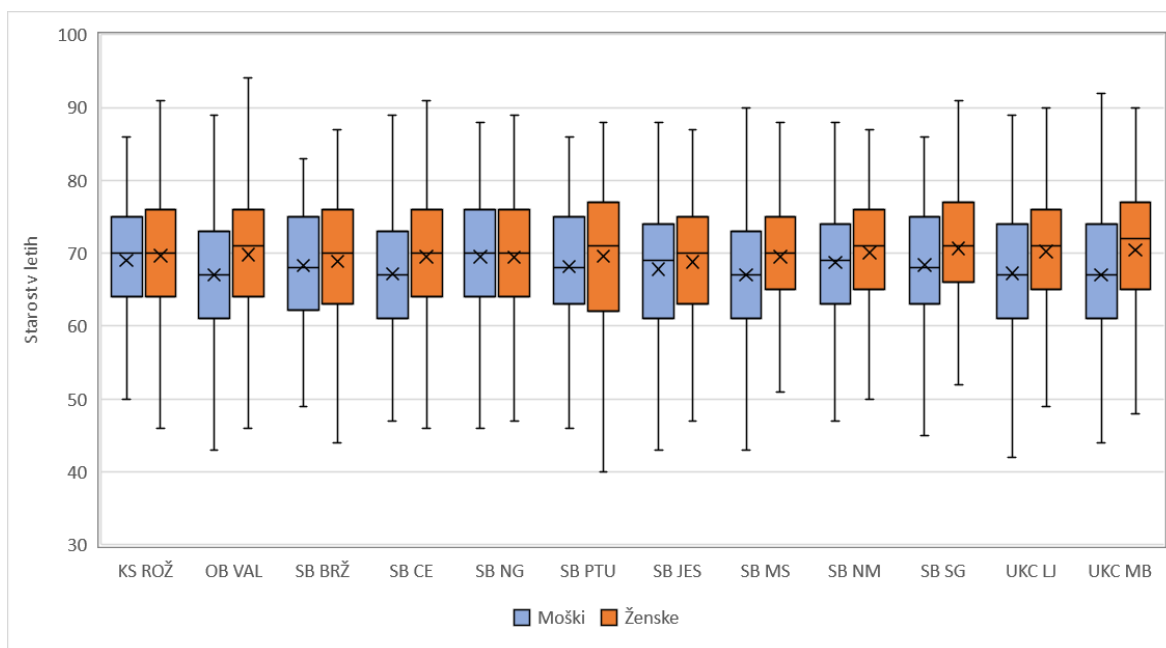
Povprečna starost pacientov, obravnavanih zaradi načrtovanih primarnih endoprotez kolena, se v vseh opazovanih letih praktično ne spreminja, pri ženskah je nekoliko višja kot pri moških. Operiranih je bilo več žensk kot moških.

Grafikon 4.7: Povprečna starost in odstotek moških ter žensk obravnavanih zaradi načrtovane primarne endoproteze kolena v Sloveniji v letih od 2015 do 2022

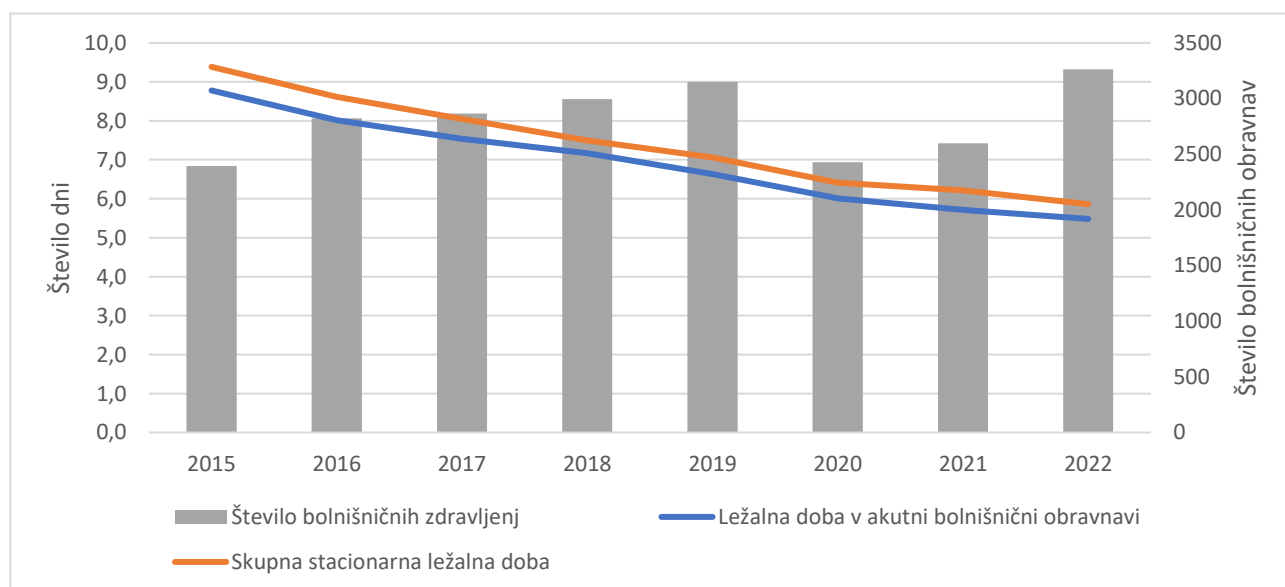
Grafikon 4.8: Število bolnišničnih obravnav po spolu in starosti pacientov obravnavanih zaradi načrtovane primarne endoproteze kolena v Sloveniji skupaj v letih od 2015 do 2022

Grafikon 4.9: Starost pacientov obravnavanih zaradi načrtovane primarne endoproteze kolena po izvajalcih za obdobje 2015 - 2022

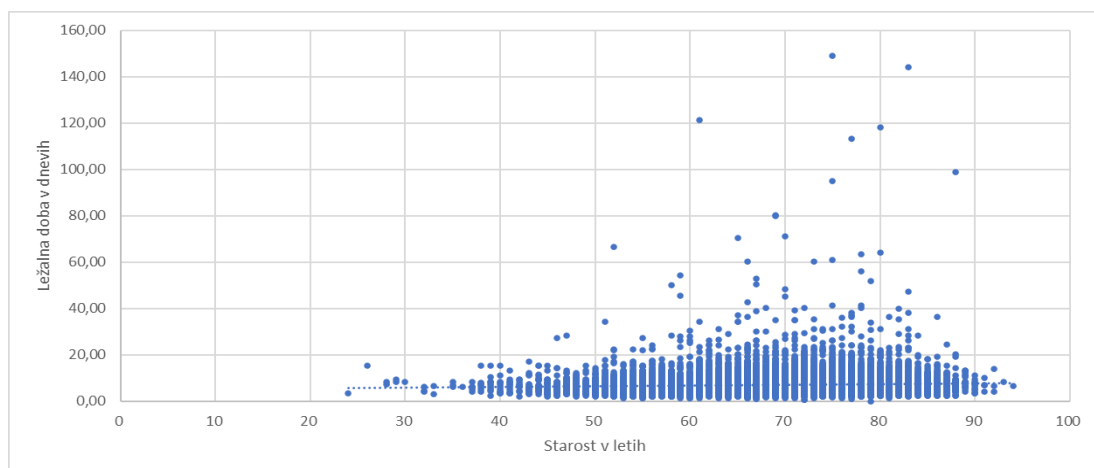
4.2.3 KK BOL 1 - ležalna doba

Obe spremljani ležalni dobi sta se od leta 2015 do 2022 skrajšali, ležalna doba v ABO iz 8,8 na 5,5 dni in skupna stacionarna ležalna doba iz 9,4 na 5,9 dni.

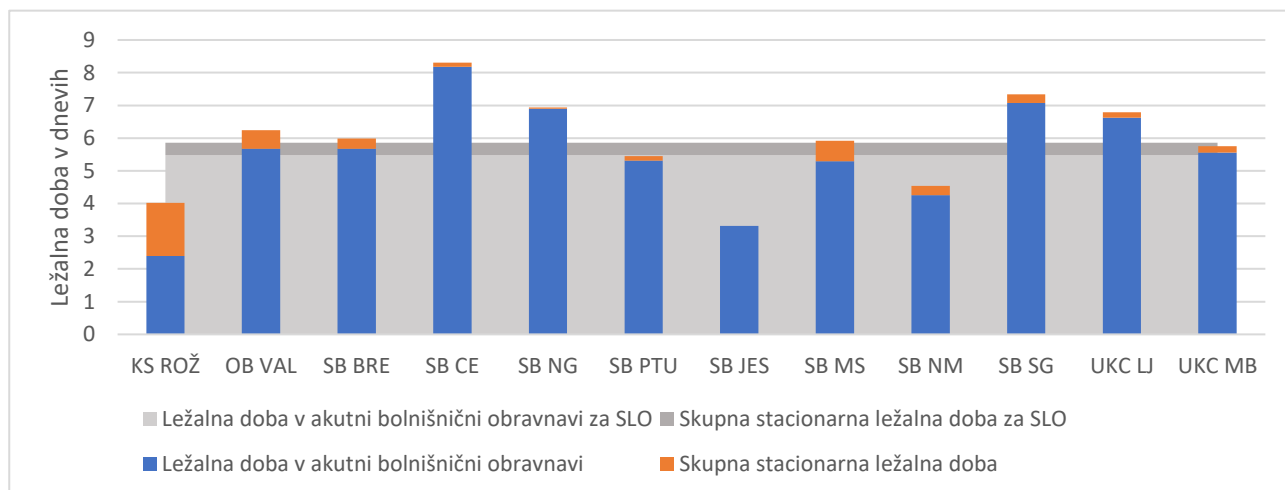

Grafikon 4.10: Ležalna doba v akutni bolnišnični obravnavi in skupna stacionarna ležalna doba ter število bolnišničnih obravnav zaradi načrtovane primarne endoproteze kolena v Sloveniji v letih od 2015 do 2022

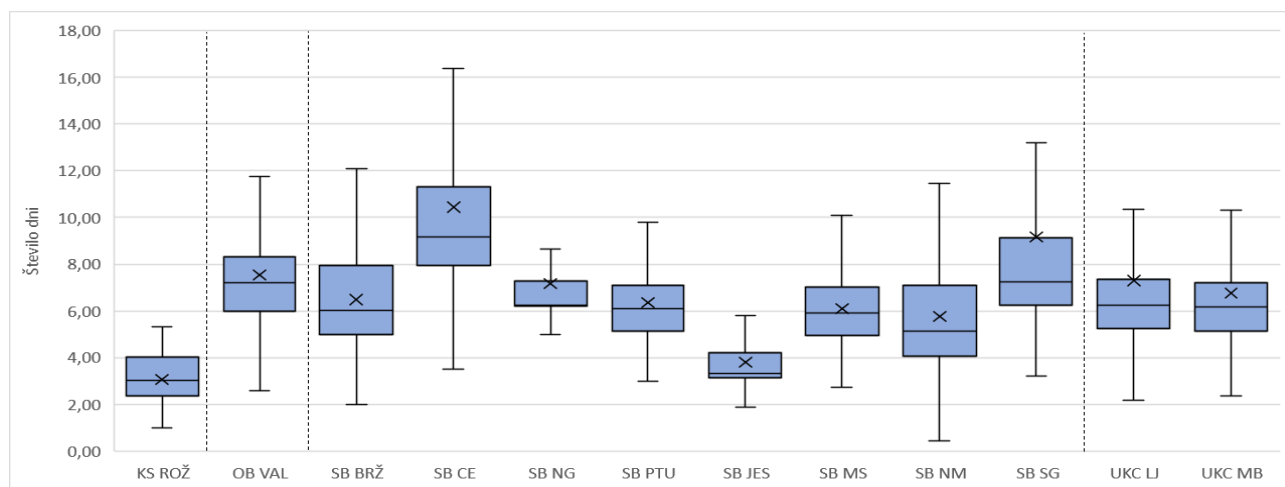
Dolžina ležalne dobe v ABO pri pacientih obravnavanih zaradi načrtovane primarne endoproteze kolena ni povezana s starostjo (Pearsonov korelacijski koeficient $r=0,06$, grafikon 4.11).

Grafikon 4.11: Ležalna doba v akutni bolnišnični obravnavi zaradi načrtovane primarne endoproteze kolena glede na starost pacientov v Sloveniji v letih od 2015 do 2022

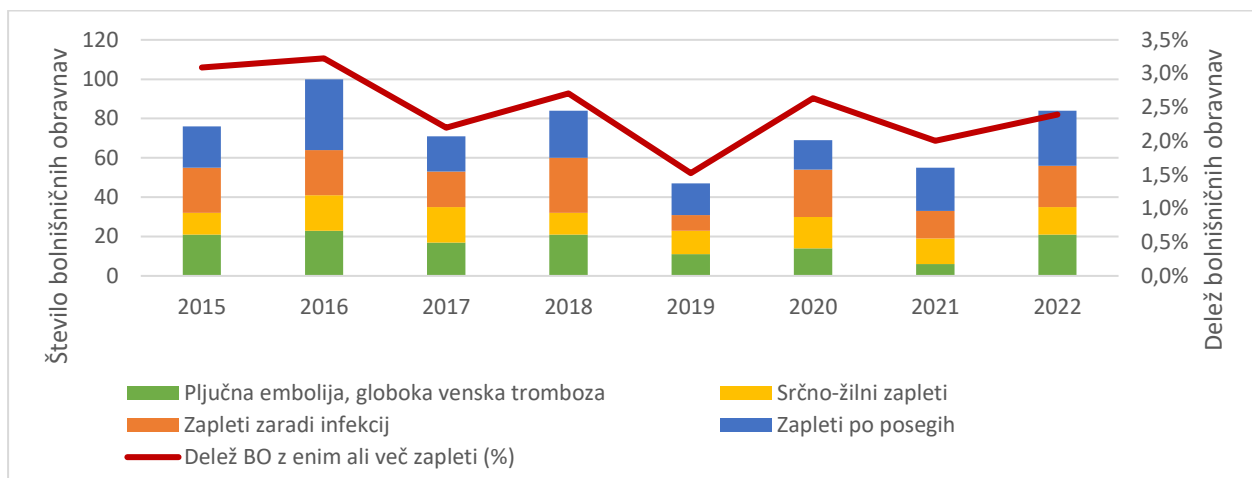
Grafikon 4.12: Ležalna doba v akutni bolnišnični obravnavi in skupna stacionarna ležalna doba zaradi načrtovane primarne endoproteze kolena za Slovenijo ter izvajalce v letu 2022

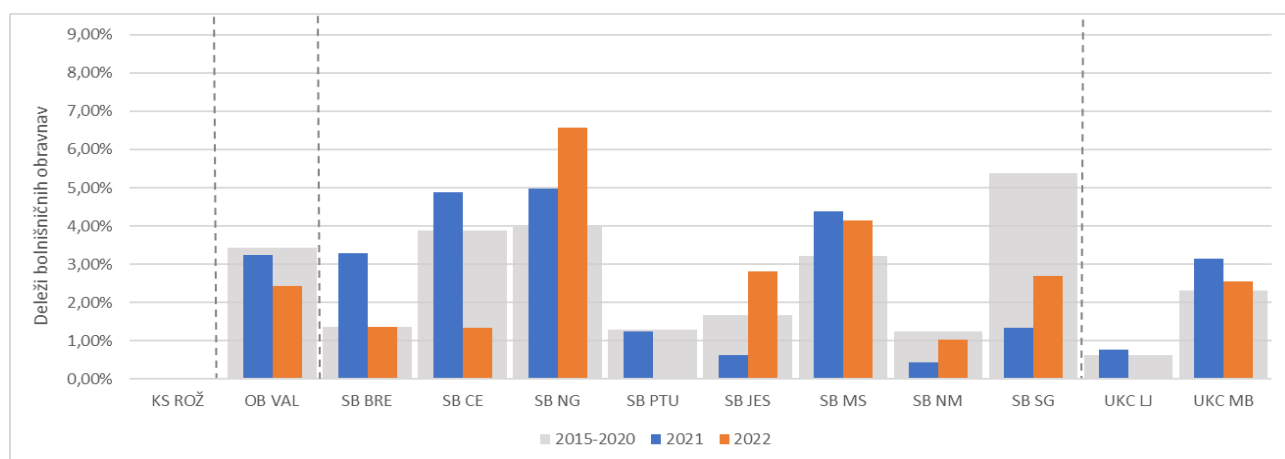
Grafikon 4.13: Stacionarna ležalna doba bolnišničnih obravnav zaradi načrtovane primarne endoproteze kolena po izvajalcih za obdobje 2015 – 2022

4.2.4 KK BOL 2 - zapleti po operativnem posegu

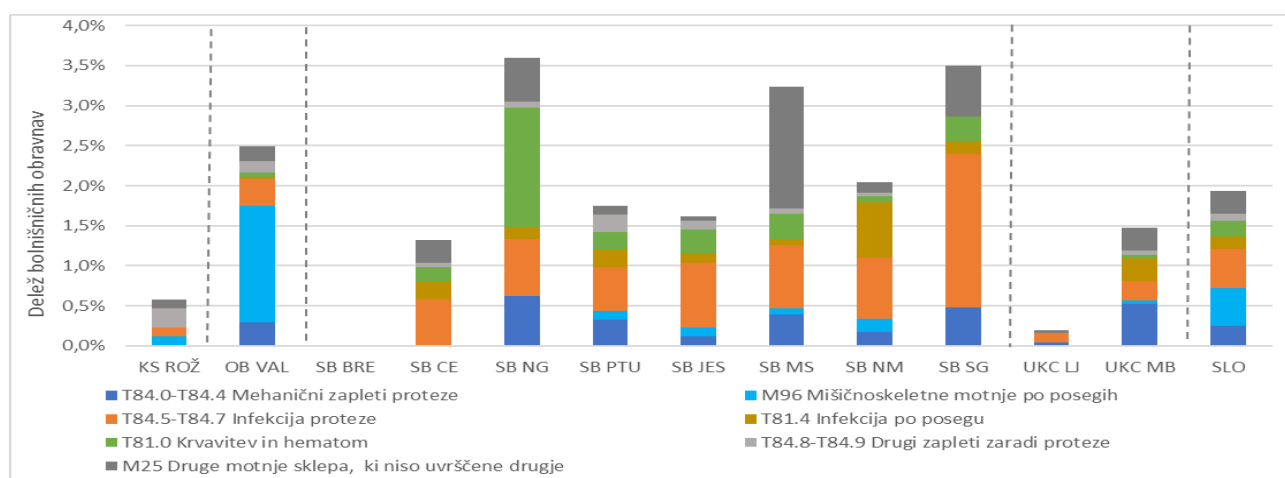
Iz grafikona 14 in 15 je razvidno gibanje deležev bolnišničnih obravnav z načrtovano primarno endoprotezo kolena, v katerih so imeli pacienti enega ali več zapletov.

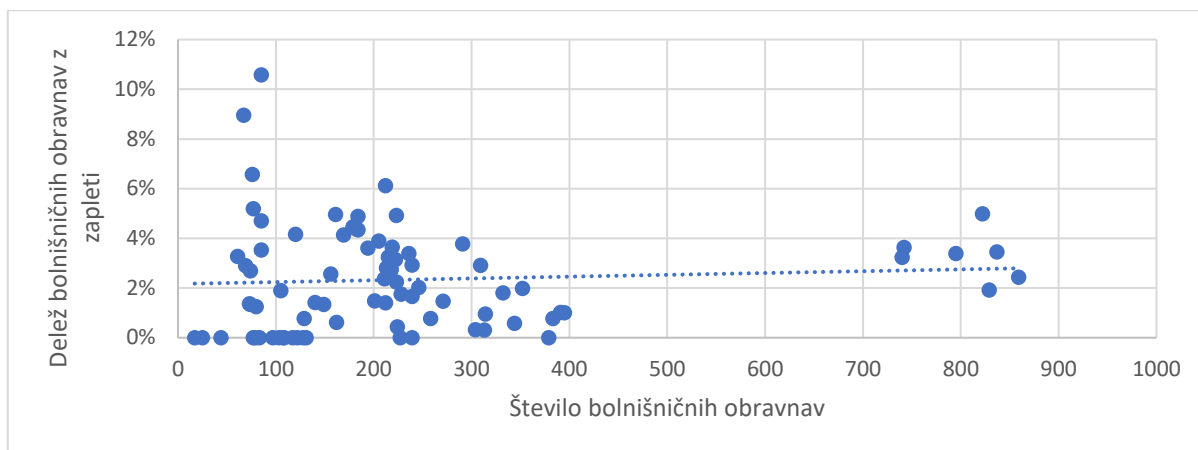
Grafikon 4.14: Število bolnišničnih obravnav z najpogostejšimi zapleti in delež bolnišničnih obravnav zaradi načrtovane primarne endoproteze kolena z enim ali več zapleti v Sloveniji v letih od 2015 do 2022

Grafikon 4.15: Delež bolnišničnih obravnav z načrtovano primarno endoprotezo kolena z enim ali več zapleti po izvajalcih v letih 2015-2018, 2019, 2020 in 2021

Grafikon 4.16: Deleži bolnišničnih obravnav z načrtovano primarno endoprotezo kolena s specifičnimi zapleti v času bolnišnične obravnave in v 90 dneh po odpustu v Sloveniji in po izvajalcih za obdobje 2015 – 2022

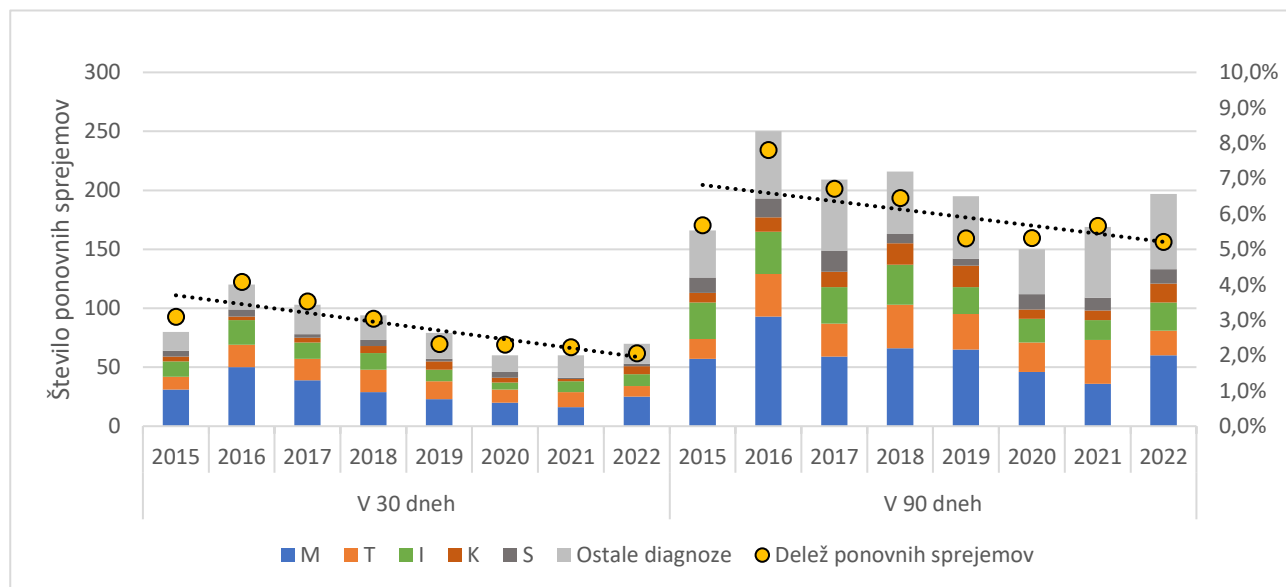

Grafikon 4.17: Deleži bolnišničnih obravnav z zapleti glede na število bolnišničnih obravnav zaradi načrtovane primarne endoproteze kolena za obdobje 2015 – 2022

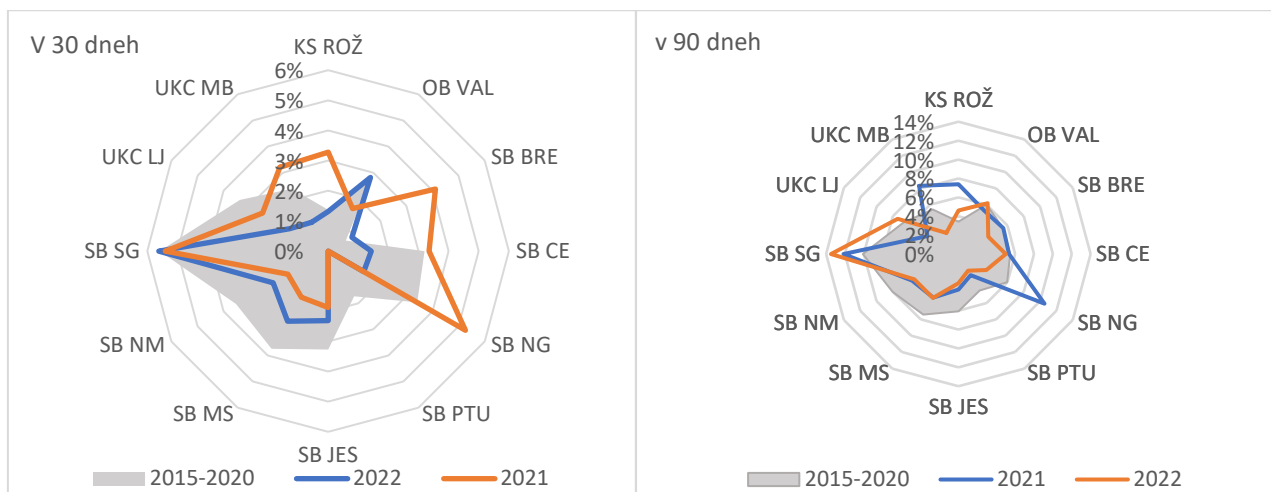
Deleži bolnišničnih obravnav z zapleti so le neznatno povezani s številom bolnišničnih obravnav zaradi primarne endoproteze kolena (grafikon 4.17; Pearsonov korelacijski koeficient $r = 0,05$).

4.2.5 KK BOL 3 - ponovni sprejemi v 30 in 90 dneh po odpustu

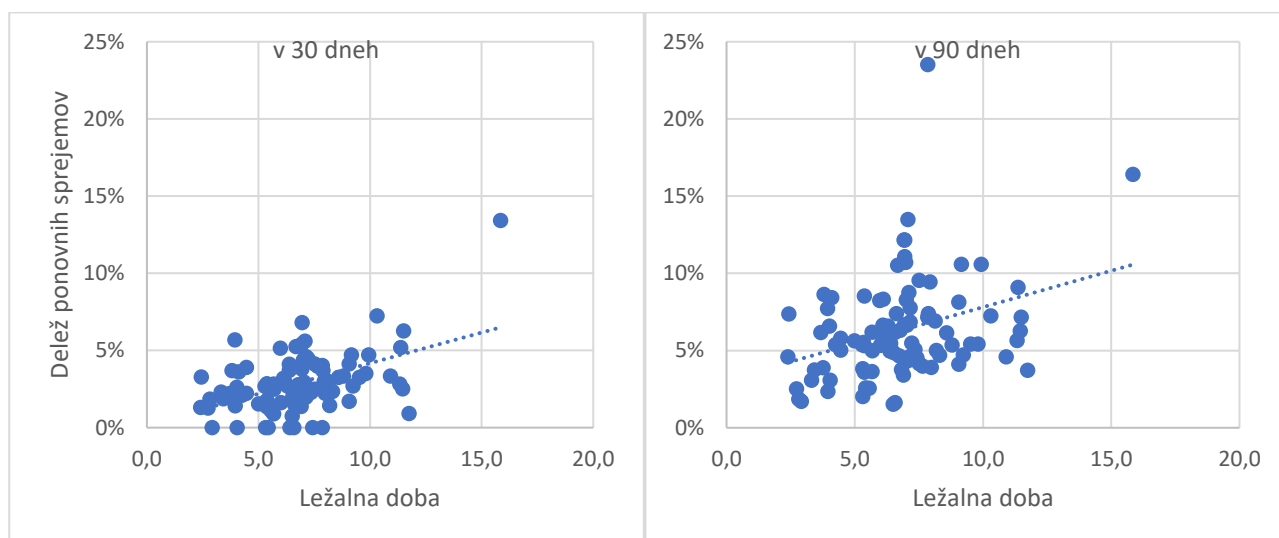
Najpogostejši razlogi za ponovni sprejem v 30 in 90 dneh po odpustu zaradi načrtovane primarne endoproteze kolena so bolezni mišično-skeletnega in vezivnega sistema, zapleti po posegih, ki spadajo med diagnoze iz poglavja T in bolezni obtočil. Prikazani so v grafikonu 4.18, skupaj z deležem ponovnih sprejemov v 30 in 90 dneh po odpustu. V grafikonu 4.19 so prikazani deleži ponovnih sprejemov v 30 in 90 dneh po odpustu po izvajalcih za posamezna leta. Podrobnejši podatki so v tabeli 4.1.

Grafikon 4.18: Število ponovnih sprejemov v 30 in 90 dneh po odpustu zaradi načrtovane primarne endoproteze kolena po glavnih diagnozah in njihovi skupni deleži za Slovenijo v letih od 2015 do 2022

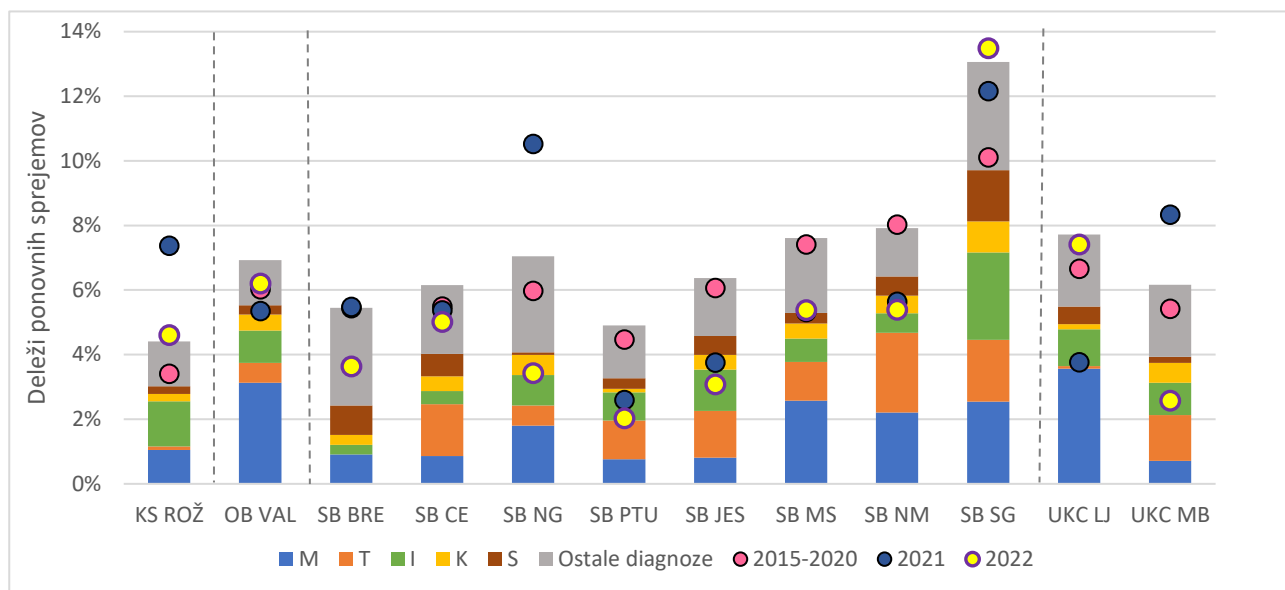
Grafikon 4.19: Deleži ponovnih sprejemov v 30 in 90 dneh po odpustu zaradi načrtovane primarne endoproteze kolena po izvajalcih v letih od 2015-2020, 2021 in 2022

Grafikon 4.20: Deleži ponovnih sprejemov v 30 in 90 dneh po odpustu glede na ležalno dobo v akutni bolnišnični obravnavi zaradi načrtovane primarne endoproteze kolena v letih od 2015 do 2022

Med deleži ponovnih sprejemov v 30 in 90 dneh po odpustu in ležalno dobo v ABO zaradi načrtovane primarne endoproteze kolena je povezanost zmerna (srednja) (grafikon v 30 dneh; Pearsonov korelacijski koeficient $r = 0,48$ in grafikon v 90 dneh; Pearsonov korelacijski koeficient $r = 0,34$).

Ležalna doba ABO je v povprečju višja pri pacientih, ki so imeli tudi ponovni sprejem v 90 dneh v obdobju 2015 - 2022. V povprečju se ležalna doba statistično razlikuje med pacienti, ki so imeli ponovni sprejem in tistimi, ki ga niso imeli ($p=0,000$).

Grafikon 4.21: Ponovni sprejemi 90 dni po odpustu po glavnih diagnozah v obdobju 2015-2022 in deleži ponovnih sprejemov v 90 dneh po odpustu zaradi načrtovane primarne endoproteze kolena v obdobju 2015-2020, 2021 in 2022 po izvajalcih

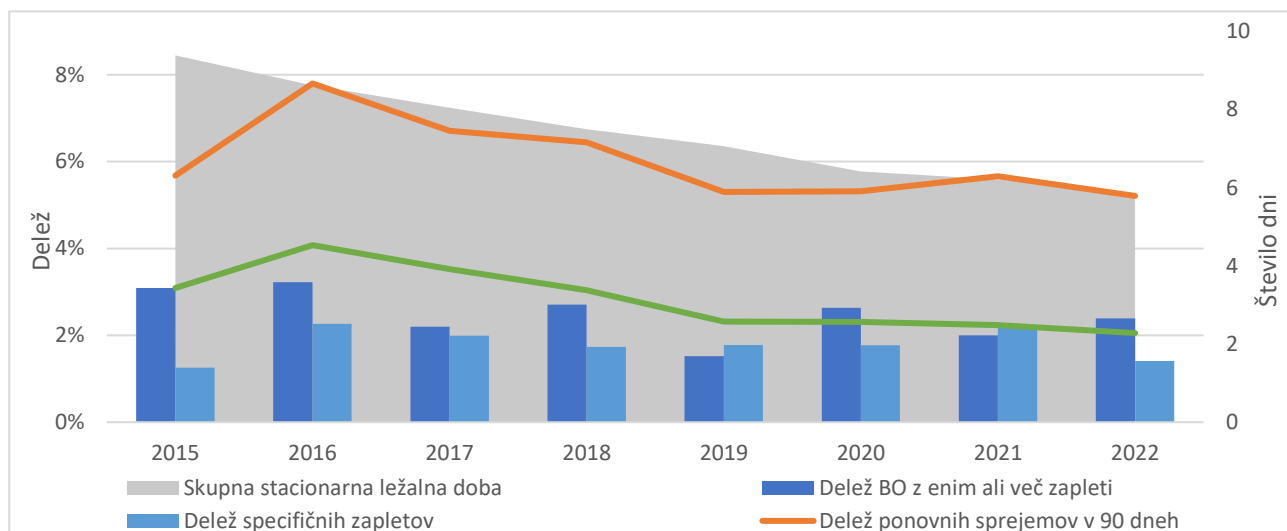
4.2.6 KK BOL 4 – stopnja umrljivosti

V letih od 2015 do 2022 so med bivanjem v bolnišnici zaradi načrtovane primarne endoproteze kolena umrli 4 pacienti, v 90 dneh po odpustu iz bolnišnične pa 37 pacientov. Stopnja umrljivosti med bivanjem v bolnišnici in v 90 dneh po odpustu iz bolnišnice na 1000 bolnišničnih obravnav zaradi načrtovane primarne endoproteze kolena je 1,82.

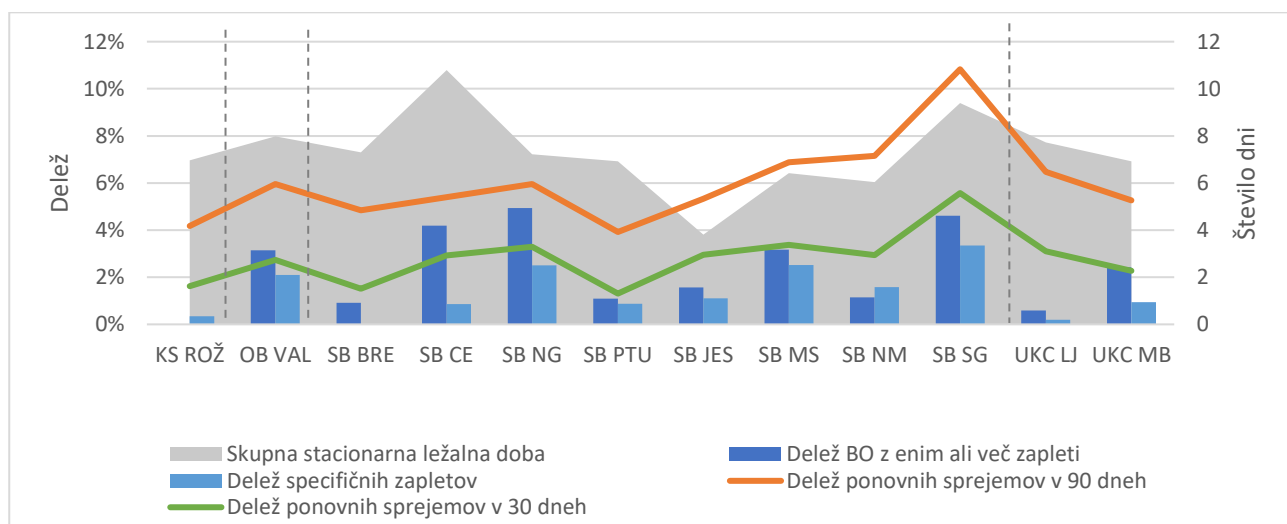
4.2.7 Primerjava izbranih parametrov

V grafikonu 4.22 so skupaj prikazani podatki o treh kazalnikih kakovosti po letih za Slovenijo.

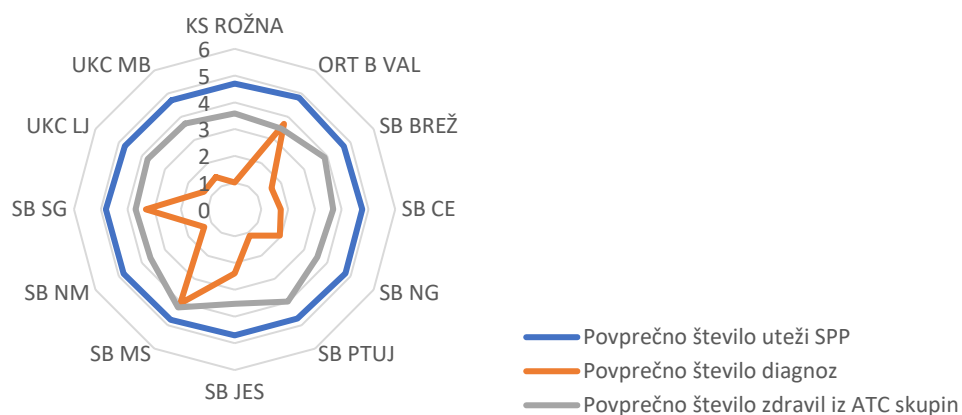
V grafikonih 4.23 in 4.24 je po izvajalcih za celotno opazovano obdobje skupaj prikazanih več parametrov za bolnišnične obravnave zaradi načrtovane primarne endoproteze kolena. Grafikon 4.23 prikazuje ležalno dobo, delež bolnišničnih obravnav z zapleti, delež specifičnih zapletov po operativnem posegu v 90 dneh in delež ponovnih sprejemov v 30 in 90 dneh po odpustu. V grafikonu 4.24 so prikazani podatki o povprečnem številu uteži SPP in diagnoz v bolnišničnih obravnavah zaradi načrtovane primarne endoproteze kolena ter zdravil iz ATC skupin ali podskupin, v katerih se nahajajo zdravila za zdravljenje kroničnih bolezni pacientov (zdravila za zdravljenje sladkorne bolezni, kronične bolezni krvi in krvotvornih organov, bolezni srca in ožilja, obstruktivne pljučne bolezni, endokrinološke bolezni, zdravila z delovanjem na novotvorbe in imunomodulatorje).

Grafikon 22: Skupna stacionarna ležalna doba, delež bolnišničnih obravnav z zapleti, specifični zapleti in delež ponovnih sprejemov v 30 ter 90 dneh po odpustu za načrtovane primarne endoproteze kolena za Slovenijo v letih 2015 do 2022

Grafikon 4.22: Skupna stacionarna ležalna doba, deleži bolnišničnih obravnav z zapleti, specifični zapleti in deleži ponovnih sprejemov v 30 ter 90 dneh po odpustu za načrtovane primarne endoproteze kolena po izvajalcih za obdobje 2015 – 2022

Grafikon 4.23: Povprečno število uteži SPP, diagnoz in zdravil za kronične bolezni iz ATC skupin v bolnišničnih obravnavah zaradi načrtovane primarne endoproteze kolena po izvajalcih za obdobje 2015 - 2022

Tabela 4.1: Demografski podatki in kazalniki kakovosti za načrtovane primarne endoproteze kolena za Slovenijo in izvajalce v obdobju od 2015 do 2022

		KS ROŽ	OB VAL	SB BRE	SB CE	SB NG	SB PTU	SB JES	SB MS	SB NM	SB SG	UKC LJ	UKC MB	SLO	
2015	BO - bolnišnične obravnave (število)	83	742	0	212	77	120	179	108	201	69	313	291	2395	
	Povprečna starost pacientov (leta)	70,3	68,4	0,0	68,1	70,9	69,4	70,6	68,5	70,5	68,1	69,2	68,0	69	
	Odstotek moških (%)	31,3%	36,7%	0,0%	30,7%	31,2%	30,0%	31,8%	35,2%	35,8%	36,2%	28,1%	37,1%	33,9%	
	Ležalna doba v akutni bolnišnični obravnavi (dnevi)	4,1	9,2	0,0	11,3	11,4	7,5	4,5	7,9	7,9	10,3	9,8	9,1	8,8	
	Skupna stacionarna ležalna doba (dnevi)	12,4	9,50	0,00	12,26	11,41	8,82	4,45	8,28	8,16	10,30	10,16	9,06	9,38	
	Delež umrlih med BO in v 90 dneh po odpustu (%)	1,2%	0,00%	0,00%	0,94%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,13%
	BO z enim ali več zapleti (število)	0	27	0	13	4	5	8	0	3	2	1	11	74	
	Delež BO z enim ali več zapleti (%)	0,0%	3,64%	0,00%	6,13%	5,19%	4,17%	4,47%	0,00%	1,49%	2,90%	0,32%	3,78%	3,1%	
	Delež specifičnih zapletov (%)	0,0%	2,16%	0,00%	0,47%	1,30%	0,83%	0,56%	2,78%	1,49%	4,35%	0,00%	0,34%	1,3%	
	Delež ponovnih sprejemov v 30 dneh po odpustu (%)	3,6%	2,70%	0,00%	2,83%	5,19%	2,50%	3,91%	3,70%	2,99%	7,25%	3,51%	1,72%	3,1%	
	Delež ponovnih sprejemov v 90 dneh po odpustu (%)	8,4%	4,72%	0,00%	5,66%	9,09%	4,17%	5,03%	7,41%	9,45%	7,25%	5,43%	4,12%	5,68%	
	Delež umrlih v 30 dneh po odpustu (%)	0,0%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
2016	BO - bolnišnične obravnave (število)	97	822	0	215	179	105	228	219	352	67	314	223	2821	
	Povprečna starost pacientov (leta)	70,7	68,6	0,0	68,6	70,4	69,9	69,5	67,8	68,9	70,7	69,9	67,7	69	
	Odstotek moških (%)	43,3%	39%	0%	30%	37%	32%	41%	37%	33%	37%	32%	41%	37%	
	Ležalna doba v akutni bolnišnični obravnavi (dnevi)	4,0	9,1	0,0	11,7	8,0	6,9	4,0	7,2	6,9	15,8	7,5	7,8	8,0	
	Skupna stacionarna ležalna doba (dnevi)	10,0	9,59	0,00	12,12	8,26	7,30	4,02	7,55	7,26	15,84	7,91	8,63	8,61	
	Delež umrlih med BO in v 90 dneh po odpustu (%)	0,0%	0,12%	0,00%	0,00%	0,56%	0,00%	0,44%	0,00%	0,28%	0,00%	0,00%	0,00%	0,14%	
	BO z enim ali več zapleti (število)	0	41	0	7	8	2	4	8	7	6	3	5	91	
	Delež BO z enim ali več zapleti (%)	0,0%	4,99%	0,00%	3,26%	4,47%	1,90%	1,75%	3,65%	1,99%	8,96%	0,96%	2,24%	3,2%	
	Delež specifičnih zapletov (%)	0,0%	4,01%	0,00%	1,86%	3,35%	0,95%	1,32%	2,74%	0,85%	5,97%	0,32%	1,35%	2,3%	
	Delež ponovnih sprejemov v 30 dneh po odpustu (%)	0,0%	4,14%	0,00%	0,93%	2,23%	3,81%	2,63%	4,57%	6,82%	13,43%	4,14%	4,04%	4,1%	
	Delež ponovnih sprejemov v 90 dneh po odpustu (%)	3,1%	8,15%	0,00%	3,72%	3,91%	6,67%	6,58%	7,76%	11,08%	16,42%	9,55%	7,17%	7,80%	
	Delež umrlih v 30 dneh po odpustu (%)	0,0%	0,00%	0,00%	0,00%	0,56%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,04%	
2017	BO - bolnišnične obravnave (število)	103	795	17	239	218	129	246	205	140	85	383	304	2864	
	Povprečna starost pacientov (leta)	69,0	68,2	72,3	68,2	70,5	68,5	69,0	68,6	69,6	68,8	69,6	68,5	68,8	

		KS ROŽ	OB VAL	SB BRE	SB CE	SB NG	SB PTU	SB JES	SB MS	SB NM	SB SG	UKC LJ	UKC MB	SLO
	Odstotek moških (%)	35%	39%	18%	35%	42%	31%	33%	33%	40%	39%	36%	35%	36%
	Ležalna doba v akutni bolnišnični obravnavi (dnevi)	3,8	8,6	7,8	11,5	7,1	6,7	3,9	7,0	7,0	9,2	7,2	7,1	7,5
	Skupna stacionarna ležalna doba (dnevi)	7,55	9,03	10,32	11,83	7,13	8,27	4,03	7,39	7,14	9,41	7,56	7,45	8,05
	Delež umrlih med BO in v 90 dneh po odpustu (%)	0,00%	0,25%	0,00%	0,42%	0,46%	0,00%	0,00%	0,49%	0,00%	0,00%	0,00%	0,33%	0,21%
	BO z enim ali več zapleti (število)	0	27	0	7	6	1	5	8	2	3	3	1	63
	Delež BO z enim ali več zapleti (%)	0,00%	3,40%	0,00%	2,93%	2,75%	0,78%	2,03%	3,90%	1,43%	3,53%	0,78%	0,33%	2,2%
	Delež specifičnih zapletov (%)	0,0%	2,14%	0,00%	0,42%	1,38%	0,78%	0,41%	3,41%	2,14%	3,53%	0,00%	0,33%	2,0%
	Delež ponovnih sprejemov v 30 dneh po odpustu (%)	1,94%	3,27%	0,00%	2,51%	4,61%	1,55%	5,69%	4,39%	4,29%	4,71%	4,44%	1,97%	3,5%
	Delež ponovnih sprejemov v 90 dneh po odpustu (%)	3,88%	6,16%	23,53%	6,28%	8,76%	4,65%	7,72%	8,29%	10,71%	10,59%	5,48%	4,61%	6,71%
	Delež umrlih v 30 dneh po odpustu (%)	0,00%	0,13%	0,00%	0,42%	0,00%	0,00%	0,00%	0,49%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,10%
2018	BO - bolnišnične obravnave (število)	117	837	25	223	184	128	227	194	271	85	395	309	2995
	Povprečna starost pacientov (leta)	70,0	67,8	69,2	69,0	69,5	68,5	69,2	69,4	69,3	69,5	68,7	68,9	68,7
	Odstotek moških (%)	32%	41%	20%	32%	41%	43%	41%	32%	34%	32%	37%	34%	37%
	Ležalna doba v akutni bolnišnični obravnavi (dnevi)	2,9	8,1	7,6	11,5	7,1	6,4	3,7	6,0	7,0	9,9	6,8	6,6	7,2
	Skupna stacionarna ležalna doba (dnevi)	5,24	8,51	8,72	11,49	7,07	6,51	3,68	6,27	7,16	10,97	7,22	6,56	7,50
	Delež umrlih med BO in v 90 dneh po odpustu (%)	0,00%	0,24%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,44%	0,52%	0,00%	0,00%	0,00%	0,32%	0,17%
	BO z enim ali več zapleti (število)	0	29	0	11	8	0	0	7	4	9	4	9	81
	Delež BO z enim ali več zapleti (%)	0,00%	3,46%	0,00%	4,93%	4,35%	0,00%	0,00%	3,61%	1,48%	10,59%	1,01%	2,91%	2,7%
	Delež specifičnih zapletov (%)	0,85%	2,39%	0,00%	1,35%	0,54%	0,78%	0,44%	3,09%	1,11%	4,71%	0,25%	0,97%	1,7%
	Delež ponovnih sprejemov v 30 dneh po odpustu (%)	0,00%	2,99%	4,00%	6,28%	2,72%	0,00%	2,20%	5,15%	2,95%	4,71%	2,78%	2,27%	3,0%
	Delež ponovnih sprejemov v 90 dneh po odpustu (%)	1,71%	6,93%	4,00%	7,17%	4,35%	5,47%	6,17%	8,25%	6,64%	10,59%	6,33%	6,17%	6,45%
	Delež umrlih v 30 dneh po odpustu (%)	0,00%	0,24%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,44%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,10%
2019	BO - bolnišnične obravnave (število)	108	829	44	239	236	131	212	211	344	85	379	332	3150
	Povprečna starost pacientov (leta)	69,7	67,8	71,4	68,2	69,6	70,0	69,8	67,7	69,4	68,2	70,6	68,2	68,9
	Odstotek moških (%)	31%	40%	30%	38%	36%	34%	33%	30%	34%	36%	34%	40%	36%
	Ležalna doba v akutni bolnišnični obravnavi (dnevi)	2,8	7,3	7,4	10,9	6,2	6,5	4,0	5,4	5,3	8,3	7,2	6,1	6,6
	Skupna stacionarna ležalna doba (dnevi)	6,82	7,93	8,37	11,48	6,18	6,85	3,96	5,72	5,52	8,31	7,37	6,10	7,06

		KS ROŽ	OB VAL	SB BRE	SB CE	SB NG	SB PTU	SB JES	SB MS	SB NM	SB SG	UKC LJ	UKC MB	SLO	
	Delež umrlih med BO in v 90 dneh po odpustu (%)	0,00%	0,00%	0,00%	0,42%	0,00%	0,00%	0,00%	0,47%	0,00%	0,00%	0,26%	0,30%	0,13%	
	BO z enim ali več zapleti (število)	0	16	0	4	8	0	3	5	2	4	0	6	48	
	Delež BO z enim ali več zapleti (%)	0,00%	1,93%	0,00%	1,67%	3,39%	0,00%	1,42%	2,37%	0,58%	4,71%	0,00%	1,81%	1,5%	
	Delež specifičnih zapletov (%)	0,00%	1,57%	0,00%	0,42%	1,69%	0,76%	0,47%	3,32%	2,91%	1,18%	0,79%	1,81%	1,8%	
	Delež ponovnih sprejemov v 30 dneh po odpustu (%)	1,85%	2,29%	0,00%	3,35%	2,97%	0,76%	1,42%	2,84%	1,45%	2,35%	2,64%	3,02%	2,3%	
	Delež ponovnih sprejemov v 90 dneh po odpustu (%)	1,85%	5,07%	4,55%	4,60%	5,93%	1,53%	2,36%	8,53%	5,52%	4,71%	6,86%	6,65%	5,30%	
	Delež umrlih v 30 dneh po odpustu (%)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
2020	BO - bolnišnične obravnave (število)	79	740	61	184	161	80	162	183	224	74	258	222	2428	
	Povprečna starost pacientov (leta)	68,8	68,3	68,6	67,9	69,7	68,7	69,6	68,5	69,0	68,4	70,1	69,2	68,8	
	Odstotek moških (%)	32%	43%	30%	34%	40%	33%	33%	40%	38%	49%	31%	38%	38%	
	Ležalna doba v akutni bolnišnični obravnavi (dnevi)	2,7	6,5	6,6	9,5	6,4	5,7	3,8	5,3	4,5	7,0	6,3	5,4	6,0	
	Skupna stacionarna ležalna doba (dnevi)	7,23	6,92	7,88	9,85	6,37	6,23	3,81	5,31	4,66	7,10	6,67	5,37	6,42	
	Delež umrlih med BO in v 90 dneh po odpustu (%)	0,00%	0,14%	0,00%	0,54%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	1,34%	0,00%	0,39%	1,35%	0,37%
	BO z enim ali več zapleti (število)	0	24	2	9	8	1	1	8	1	1	2	7	64	
	Delež BO z enim ali več zapleti (%)	0,00%	3,24%	3,28%	4,89%	4,97%	1,25%	0,62%	4,37%	0,45%	1,35%	0,78%	3,15%	2,6%	
	Delež specifičnih zapletov (%)	1,26%	1,75%	0,00%	1,63%	3,10%	2,50%	3,08%	1,63%	1,33%	1,35%	0,00%	0,45%	1,8%	
	Delež ponovnih sprejemov v 30 dneh po odpustu (%)	1,27%	2,03%	0,00%	3,26%	3,73%	2,50%	3,70%	1,64%	2,23%	2,70%	2,71%	1,35%	2,3%	
	Delež ponovnih sprejemov v 90 dneh po odpustu (%)	2,53%	4,86%	1,64%	5,43%	4,97%	5,00%	8,64%	3,83%	5,80%	12,16%	6,59%	3,60%	5,31%	
	Delež umrlih v 30 dneh po odpustu (%)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,45%	0,00%	0,00%	0,00%	0,04%
2021	BO - bolnišnične obravnave (število)	122	859	73	149	76	77	213	169	391	74	239	156	2598	
	Povprečna starost pacientov (leta)	70,6	68,9	68,3	70,0	71,6	69,7	69,6	68,6	69,4	70,2	70,5	68,3	69,4	
	Odstotek moških (%)	42%	43%	29%	30%	50%	42%	44%	40%	35%	42%	33%	35%	39%	
	Ležalna doba v akutni bolnišnični obravnavi (dnevi)	2,4	6,0	6,4	8,8	6,7	5,4	3,4	5,4	5,0	6,9	6,8	6,1	5,7	
	Skupna stacionarna ležalna doba (dnevi)	5,60	6,39	6,98	8,80	6,68	5,50	3,43	5,44	5,54	6,92	8,10	6,11	6,21	
	Delež umrlih med BO in v 90 dneh po odpustu (%)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	1,32%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,26%	1,35%	0,42%	0,00%	0,15%
	BO z enim ali več zapleti (število)	0	21	1	2	5	0	6	7	4	2	0	4	52	
	Delež BO z enim ali več zapleti (%)	0,00%	2,44%	1,37%	1,34%	6,58%	0,00%	2,82%	4,14%	1,02%	2,70%	0,00%	2,56%	2,0%	

		KS ROŽ	OB VAL	SB BRE	SB CE	SB NG	SB PTU	SB JES	SB MS	SB NM	SB SG	UKC LJ	UKC MB	SLO	
	Delež specifičnih zapletov (%)	0,82%	1,51%	0,00%	0,67%	5,26%	0,00%	1,88%	1,78%	2,30%	5,41%	0,00%	2,56%	2,2%	
	Delež ponovnih sprejemov v 30 dneh po odpustu (%)	3,28%	1,63%	4,11%	3,36%	5,26%	0,00%	1,88%	1,78%	1,54%	5,41%	2,51%	3,21%	2,2%	
	Delež ponovnih sprejemov v 90 dneh po odpustu (%)	7,38%	5,36%	5,48%	5,37%	10,53%	2,60%	3,76%	5,33%	5,64%	12,16%	3,77%	8,33%	5,66%	
	Delež umrlih v 30 dneh po odpustu (%)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
2022	BO - bolnišnične obravnave (število)	152	887	110	279	146	148	260	223	427	89	270	272	3263	
	Povprečna starost pacientov (leta)	71,1	68,5	67,9	68,4	70,8	70,0	69,5	69,2	68,6	67,5	69,3	69,6	69,0	
	Odstotek moških (%)	34%	43%	27%	35%	43%	33%	39%	37%	39%	40%	42%	37%	39%	
	Ležalna doba v akutni bolnišnični obravnavi (dnevi)	2,4	5,7	5,7	8,2	6,9	5,3	3,3	5,3	4,3	7,1	6,6	5,6	5,5	
	Skupna stacionarna ležalna doba (dnevi)	4,02	6,25	5,99	8,31	6,94	5,45	3,32	5,92	4,54	7,33	6,79	5,76	5,86	
	Delež umrlih med BO in v 90 dneh po odpustu (%)	0,00%	0,34%	0,00%	0,36%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,37%	0,37%	0,18%
	BO z enim ali več zapleti (število)	0	20	0	20	16	1	0	5	4	2	2	8	78	
	Delež BO z enim ali več zapleti (%)	0,00%	2,25%	0,00%	7,17%	10,96%	0,68%	0,00%	2,24%	0,94%	2,25%	0,74%	2,94%	2,4%	
	Delež specifičnih zapletov (%)	0,00%	1,35%	0,00%	0,36%	5,48%	0,68%	1,15%	1,35%	0,70%	1,12%	0,00%	0,37%	1,4%	
	Delež ponovnih sprejemov v 30 dneh po odpustu (%)	1,32%	2,82%	0,91%	1,43%	1,37%	0,00%	2,31%	2,69%	2,11%	5,62%	1,48%	1,10%	2,1%	
	Delež ponovnih sprejemov v 90 dneh po odpustu (%)	4,61%	6,20%	3,64%	5,02%	3,42%	2,03%	3,08%	5,38%	5,39%	13,48%	7,41%	2,57%	5,21%	
	Delež umrlih v 30 dneh po odpustu (%)	0,00%	0,23%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,06%	

5 POVZETEK

Vsi prikazani kazalniki kakovosti so pripravljene izključno iz podatkov, ki so jih posredovali izvajalci za obračun storitev. S tem so upoštevana tako pričakovanja izvajalcev za zmanjševanje administrativnih bremen kot tudi svetovni trendi izračuna kazalnikov na osnovi administrativnih podatkov, brez dodatnega obremenjevanja zaposlenih v zdravstvu. Vendar se je treba zavedati, da so kazalniki na osnovi administrativnih podatkov le eni izmed celotne palete kazalnikov, od zelo pomembnih PREMS-ov (Patient Reported Experience Measures) in PROMS-ov (Patient Reported Outcome Measures), o katerih poročajo pacienti, do podatkov/kazalnikov iz registrov in poročanj o dogovorjenih dogodkih, ki jih načrtno zbirajo in poročajo izvajalci.

Čim večjo primerljivost med izvajalci smo skušali doseči že z izborom bolnišničnih obravnav, kar pomeni, da smo za analizo izbrali bolnišnične obravnave, ki predstavljajo tudi največji delež med vsemi operativnimi posegi in jih opravljajo vsi izvajalci, ki imajo z ZZZS sklenjeno pogodbo za izvajanje tovrstnih operativnih posegov. Za dodatno primerjavo med izvajalci glede ogroženosti operiranih pacientov smo poleg podatkov o starosti dodali še povprečno število diagnoz in uteži na bolnišnično obravnavo ter število skupin zdravil, v katere sodijo zdravila za zdravljenje kroničnih bolezni. Sočasna bolezenska stanja, predvsem kronične bolezni pacienta, vplivajo na potek obravnave in najverjetneje podaljšujejo ležalno dobo in povečujejo število zapletov. Kot kazalnik zahtevnosti primera smo želeli uporabiti tudi oceno ASA, ki je pomemben del anesteziološke dokumentacije, vendar pa v velikem deležu primerov ni posredovana v naboru podatkov za obračun.

V Sloveniji so se od leta 2015 do 2019 v bolnišničnih obravnavanih z načrtovano primarno endoprotezo kolka ali kolena postopno izboljševali vsi prikazani kazalniki kakovosti od ležalne dobe v ABO in skupne stacionarne ležalne dobe do deleža bolnišničnih obravnav z zapleti in ponovnih sprejemov v 30 in 90 dneh po odpustu. Leti 2020/21 sta zaradi epidemije Covid-19 nekoliko odstopali od trendov v zadnjih 5 letih. V letu 2022 je večina kazalnikov nadaljevala trend izboljševanja, le ponovni sprejemi pri endoprotezah kolka so se povečali. Izboljševanje kazalnikov kakovosti je prisotno pri večini izvajalcev. Pri tistih, kjer so rezultati slabši, pa verjamemo, da jih bodo prikazane vrednosti kazalnikov kakovosti spodbudile k iskanju novih rešitev za izboljšanje procesov zdravstvene obravnave in izidov zdravljenja. Med izvajalci so primeri dobrih praks, kjer so uspeli z inovativno pripravo pacienta na poseg in z dobro organizacijo procesa, tako pred kot med in po bolnišnični obravnavi, skrajšati bivanje v bolnišnici, zmanjšati zaplete v času bolnišnične obravnave in po njej.

Razlike med izvajalci so prisotne tudi zaradi neenakega kodiranja postopkov, posegov in diagnoz. Pričakujemo, da bodo prikazane razlike izvajalce stimulirale k notnemu kodiranju in da se bo stroka dogovorila o enotnih definicijah določenih zapletov ter bolezenskih stanj.

Podatke o kazalnikih kakovosti objavljamo na odprtih internetnih straneh za izvajalce. Verjamemo, da si bodo izvajalci ogledali podatke in se z njimi primerjali med seboj. Predvsem pa želimo zagotoviti čim višjo kakovost zdravstvenih storitev in čim boljše izide zdravljenja za paciente.

Naslednji izračun kazalnikov bo izveden, ko bodo zagotovljeni vsi potrebni podatki za leto 2023.